

Az első pár sor az olvasókhhoz...

MIÉRT KÖNYVTÁMASZ?

– **könyvtámasz** (főnév):

Könyvespolcon vagy asztalon sorban felállított könyvek szél-sőjénél alkalmazott támasz a ledőlés, eldőlés megakadályozására.

(Magyar nyelv értelmező szótára)

Szokták mondani egyesekre: „az élete egy nyitott könyv”.

Mindegyikünk más és más felfedezni való világot rejt.

Személyesen és közösségben is olyan úton vagyunk, ahol támpont, támogatás nélkül elvethetjük a célunkat.

De a **könyv** maga is lehet támasz, támpont, ahogy a **könyvtár** és a **könyvtáros** is.

Támogatnak és eligazodást nyújtanak, informálnak és formálnak.

Szükségünk van rájuk.

Szükségünk van rájuk?

Valljuk, hogy igen.

■ **HORVÁTH JÁNOS**

területi munkatárs – TGYMVK

Kedves Olvasóink és Könyvtáros Kollégák!

2018-ban a mórakalmi Tóth Menyhért Városi Könyvtár uniós forrásból újította fel szolgáltatói helyeit. A projekt fantázia-címe „Több, mint könyv-tár” volt utalva ezzel arra, hogy a bibliotéka ma már sokkal több, mint könyvek tára.

Valóban az egyébként csodálatos magyar nyelv egyik rosszul sikerült eleme a könyv-tár szóösszetétel, de az is lehet, hogy a köznapi gondolkodással van probléma. Hiszen az szinte mindenki számára természetes, hogy egy súlyos autóbaleset áldozatainak segítségére a tűzoltók vonulnak ki, akkor is ha tüzet éppen nem kell oltani. Ennek ellenére még mindig gyakran tapasztalom, hogy sokan gondolják azt, a könyvtárban csak

könyvek vannak és csak olvasni lehet bétérni.

Pedig gyakorló könyvtárosként nagyon is tudom, hogy a könyvtárak oktatóhelyek, szórakoztató központok, rendezvényhelyszínek és találkozóhelyek, ahol nem csak az emberek, de a különböző tudományterületek is összefutnak. Jelen kiadvánnyal az a célunk, hogy mindenki megismerhesse a könyvtárak színes, élettel teli világát. Bízom benne, hogy a Somogy megyei könyvtárosok együtt létrehozott kiadványa hasznos és érdekes olvasmány lesz a könyvtáros szakmában és azon kívül dolgozók számára egyaránt.

■ **HORVÁTH PÉTER**

igazgató – TGYMVK

Mikor év elején a nyitó számunkat terveztük, nem gondoltunk arra, hogy a koronavírus kicsit megváltoztatja majd életünket. De a legjobbakban bízva próbáltunk minden információt összegyűjteni annak érdekében, hogy első számunk idén megjelenessen, melyben folyamatosan ellássuk információval olvasóinkat és benneteket, kollégákat egyaránt. Első számunkban bemutatkozunk, beszámolunk a

megyei könyvtár és a kistételek életéről. Összegezzük a lezárt pályázatainkat, olvashatjátok a Magyar Könyvtárosok Egyesületének (MKE) híreit, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR)-rel kapcsolatos dolgokat és még sok érdekességet.

■ **A SZERKESZTŐK**

Kiadó:

Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár
7400 Kaposvár, Csokonai u. 4.

Tel.: +36 82 527-350 ■ Fax: +36 82 527-358

<http://www.mvkkvar.hu/index.php/hu/>

Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer

Tel.: 06-82/527-357, 06-30/205-7194

kszr@konyvtar.mvkkvar.hu

Felelős kiadó:

Horváth Péter igazgató

horvath.peter@konyvtar.mvkkvar.hu

A „Könyvtámasz” logót

szervezte:

Varga Dávid, varga.david@konyvtar.mvkkvar.hu

Szerkesztők:

Biszvurméné Mózs Éva,

mozs.eva@konyvtar.mvkkvar.hu

Horváth János, janos@konyvtar.mvkkvar.hu

Németh Gabriella, gabi@konyvtar.mvkkvar.hu

Szőke Henrietta, hetti@konyvtar.mvkkvar.hu

Varga Dávid, varga.david@konyvtar.mvkkvar.hu

Zsidákovits Zita, petofikt@konyvtar.mvkkvar.hu

ISSN: 2732-1509

Pethő Nyomda Kft.

7400 Kaposvár, Fő utca 57.

Telefon: 06/82-415-715

Megjelenik félévente

Készült 500 példányban

Online is elérhető:

www.mvkkvar.hu és <http://somogykszr.hu/>
oldalon

AKTUÁLIS KSZR-HÍREK

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár feladatai közt jelentős helyet foglal el a térségi könyvtári szolgáltatás, a kistélepüléseken élő lakosság minőségi könyvtári ellátásának koordinálása, az információhoz, a tudáshoz, a művelődéshez való hozzáférés biztosítása. Somogy megye aprófalvas szerkezetű. Települési struktúrája, a falvak nagysága, infrastrukturális lehetőségei alapvetően meghatározzák a lakosság számára biztosítandó könyvtári ellátást, a megye területére vonatkozó könyvtári szolgáltatások jellegét. A megyében évtizedek óta jelen van ez a szolgáltatás. Régebben a letéti ellátórendszerben, majd a mozgókönyvtári ellátásban, 2013-tól pedig az egységes, rendelettel szabályozott Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretein belül. Az

önkormányzatokkal megkötött szolgáltatási szerződés célja az egységes, színvonalas könyvtári szolgáltatások biztosítása a megyében az 5500 főnél kisebb lélekszámú településeken élő emberek számára. Erre az 1997. évi CXL. törvény ad lehetőséget, illetve a 39/2013. (V.31.) EMMI rendelet szabályozza az igénybe vehető szolgáltatásokat. Jelenleg már több mint 220 kistéleppüléssel kötöttünk szolgáltatási megállapodást, így egyre növekszik a helyben elérhető minőségi könyvtári szolgáltatások köre. A megye nagyságára és sűrű településhálózatára tekintettel a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár 7 ellátási térséget alakított ki Somogy megyében. Az egyes térségekben szakreferensek segítik a könyvtári szolgáltató helyek munkáját.

Ellátási körzetek	
Balatonboglári Lukács Károly Városi Könyvtár	24 ellátott település
Barcsi Városi Könyvtár	32 ellátott település
Csurgó Városi Könyvtár	24 ellátott település
Bokor József Városi Könyvtár, Kadarkút	14 ellátott település
Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	72 ellátott település
Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár, Marcali	38 ellátott település
Városi Könyvtár Tab	23 ellátott település

somogyksr.hu

Egységes könyvtári szolgáltatások

biztosítják az információhoz való szabad hozzáférést a megye minden településén.

227 KÖZSÉGBEN

egyikben mindig megtalálhat.

DOKUMENTUMOK

Könyvet, CD-t, DVD-t, hetilapot, folyóiratot vásárolunk és szálítunk, valamint könyvtárunkban közzétevéseket biztosítjuk a helyben is nem érhető dokumentumokat.

INFORMATIKAI ESZKÖZÖK

beszerzésével (számítógép, multifunkciós táblanyomtató, projektor) - támogatjuk a könyvtárak szolgálati információhoz való hozzáféréseit és kiadványait.

KÖNYVTÁRI BÚTOROK

Számos és anyagi segítséget nyújtunk a szolgáltató helyek berendezésének (polcok, asztalok, szék, szőnyegek, 3 kivételével), beszerzésében.

RENDEZVÉNYEK

Segítjük a szolgáltató helyek megyei és országos könyvtári programokkal való csatlakozását Internetes Feltárási, Összegezési napok, (Szegedi könyvtár). Országos megyei támogatást is tudunk nyújtani évente 1-2 program végéig.

SAKMAI KÉPZÉSEK

Segítéssel nyújtunk a szolgáltató helyek dolgozó képzésében munkahelyi továbbképzéseket, szakmai napokat szervezők számára.

somogyksr.hu

Leltározás Göllében

Indulás a vidéki könyvtárakba

Városi könyvtár területi munkatársaként...

5 éve voltam a Barcsi Városi Könyvtár alkalmazottja, mint kölcsönző könyvtáros, amikor új lehetőség adódott 2007-ben. A Barcsi Városi Könyvtárat is megbízta a Takáts Gyula Könyvtár a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer feladatainak segítségével. A barcsi körzet 32 településén segítjük a könyvtári szolgáltatóhelyek szakmai munkáját. Ekkor lettem területi munkatárs.

Az addigi munkához képest, ez a munkakör teljesen új feladatok elé állított. Kezdetben 19 település csatlakozott hozzánk, ez egyből 19 új kollégát jelentett. Nagyon izgalmas volt a kezdet, amikor minden településre kimentünk, és megismerkedtünk a könyvtárosokkal és a könyvtárakkal. Be kell vallanom, volt néhány hely, ami igazi kihívásnak tűnt, mert nem könyvtárnak, inkább könyvraktárnak volt nevezhető. A helyi könyvtárosok is izgultak, mert az eddigi életükbe új szabályok jöttek, de ez elmondható volt az én részemről is, mert szerettem volna, ha ez a közös munka olyan eredményekhez vezet, ami mindkét félnek a megelégedettségét szolgálja.

Ahogy teltek az évek, a környék települései közül mindenki csatlakozott hozzánk, így lett 25 „könyvtáram”. Valamilyen szinten minden egyes könyvtárat a sajátomnak érzek, mert a könyvtárosokért és a könyvtáraikért felelősséget vállaltam. Ezért minden első találkozáskor elmondom az új kollégának, „ha bármi olyan gondja van, amiről azt hiszi, hogy apróság, akkor is kérdezzen rá nyugodtan, mert nem biztos, hogy ami valakinek egyértelmű, az mindenkinek az”. Elmondom azt is, hogy bármikor kereshet, és ha máshogy nem ér el, akkor írjon rám akár Messengeren, Viberen vagy bármi olyan helyen, ahol elérhető vagyok, mert a folyamatos kapcsolat, már jó kezdet.

Aztán a 2013-as év úgy hozta, hogy a városi könyvtárak csatlakoztak a megyei könyvtárakhoz, ami – mondhatjuk – nekünk egy kicsit alárendeltségi szerepet is hozott, (és még hét települést) de ezáltal terheket is vett le a vállunkról.

Például, addig „csak” én állítottam határidőket a kollégáknak, most már nekem is van határidő. Így néha, amikor 32 embertől várom a választ, nem feltétlenül tölt el örömmel, hogy ebből mondjuk 4-en megváratnak, holott nekem is további kötelezettségeim vannak a megkapott információval.

A kezdetek óta eltel 13 év. Ha ezt átgondolom, akkor elmondhatom, hogy nagyon sok pozitív dologgal gazdagította az életemet.

A településen megismert kollégákkal való viszony nem kell, hogy feltétlenül csak addig tartson, amíg együtt dolgozunk. Nagyon jól esik, ha valamelyik faluban összefutok egy volt könyvtárossal, és örömmel beszél arról, hogy jól érezte magát könyvtárosként. Ilyenkor arra gondolok, hogy akkor már biztos elfelejtette, hogy hányszor hívogattam egy-egy határidő miatt, vagy éppen amiatt, mert nem tudta eldönteni, hogy melyik előadót is kéne hívnia gyereknapra.

A munkámra úgy gondolok, mintha a városi könyvtár egy híd lenne, amely segít a megyei könyvtárat összekötni a legeldugottabb kis zsákfaluban lévő könyvtárral/könyvtárossal. Látom a különbségeket, és az ezekből adódó nehézségeket, de ezek adják a munka kihívás részét.

Akkor tudok jól dolgozni egy-egy kollégával, ha az embert látom a „kolléga” szó mögött. Ezért szeretek a helyszíneken selejtezni, leltározni... stb., mert ez jó lehetőség a közös munkára, a kollégává válásra. Illetve amit még nagyon szeretek, az a rendezvényeken való részvétel, mert itt egyből látni a könyvtárosson, hogy mennyire érzi magáénak az eseményt, mennyire érdekli az, hogy például hányan jönnek el a faluból, hiszen ha Ő jól dolgozott, akkor meg fogják tisztelni azzal, hogy ellátogatnak az általa szervezett programra.

Nagyon sokszor ismertem meg olyan emberi sorsokat, a kollégák által az évek során, hogy a mai napig rácsodálkozok a lelkes mosolygós, mindig vidám könyvtárossra, – aki mindig örül, ha kimegyek hozzá – pedig tudom, hogy emberileg keményen elbánt vele az élet.

A könyvtáros szakmának mindig is szerettem azt az oldalát, hogy kapcsolatban állunk az emberekkel. Szerencsés helyzetben érzem magam ebből a szempontból, mert úgy érzem, hogy a városi könyvtárban is meg tudtam maradni olyan kollégának, aki ugyan úgy részt vesz a „mi” könyvtárunk életében is, gondolok itt egy-egy szombati ügyeletre, amikor konkrétan az olvasókkal is kapcsolatban állhatok.

Azt vallom, hogy aki a könyvtárba bejön, önszántából döntött úgy, hogy felkeres bennünket, ide nem kötelező járni, és pont emiatt fontosak ezek az olvasók, mert nekünk adnak visszaigazolást arról, hogy szükség van ránk. Nem kell minden esetben óriási dolgokra gondolni, néha elég annyi is, hogy nyitva az ajtónk és nyitva a fülünk.

Ezt az érzést igyekszem átadni a települési könyvtárosoknak, és bízom benne, ha ráéreznek, „függővé” válnak tőle.

■ SZOMOR-HORVÁTH GEORGINA

területi munkatárs, Barcsi Városi Könyvtár

Lapunk célja, hogy felhívja a figyelmet a különféle könyvtártípusokban folyó sokszínű munkára. Bemutatói lehetőséget kívánunk biztosítani minden könyvtárnak; a nagyoknak éppen úgy, mint az egészen apróknak. Várjuk élménybeszámolóitokat, bemutatkozó írásaitokat (akár olvasóktól, fenntartótól is), amikből a lap olvasói megismerhetik a könyvtárban folyó munkát, az ott dol-

gozó könyvtárost, és esetleg általa inspirálódhatnak is. Első számunkban a Zákányfalu Könyvtári, Információs és Közösségi Hely valamint a könyvtáros, Oleticsné Tóth Katalin, és a Kiskorpád Községi Könyvtár és Angyal Judit mutatkozik be.

■ HORVÁTH PÉTER
igazgató – TGYMKV

Könyvtári információs és közösségi hely – Zákányfalu

2012. szeptember 1-jén vettem át a helyi könyvtár vezetését. Tapasztalat nélkül kezdtem bele a munkába, hiszen semmi előképzettségem nem volt. A kezdetekben sok segítséget kaptam a Csurgói Városi Könyvtártól, akikkel a mai napig jó a kapcsolatunk, és rengeteg tanáccsal, segítséggel látnak el. Lehetőségem volt elvégezni a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár alapfokú tanfolyamát, ahol sok hasznos információval gyarapodtam. Az önkormányzat részéről Palotai Hajnalka polgármester aszszonytól minden támogatást megkaptam, hogy a könyvtár jól működhessen. Volt, hogy kollégát kaptam, nyári diákmunkásokat, akikkel rengeteg programot tudtunk szervezni. Minden lehetőséget kihasználtam, hogy a könyvtár állományát gyarapítsam. Sok könyvet kaptam az olvasóktól, valamint évek óta az önkormányzat is nagyban hozzájárul a könyvvállomány gyarapításához. Most már ismerem az olvasóim szokásait, és próbálom úgy rendelni a könyveket, hogy mindenki megtalálja a számára kedvező irodalmat. Általában a nagyobb rendelések előtt megkérdem az olvasóimat, mik az igényeik. Az iskolát, hogy mik a kötelező és ajánlott olvasmányok. A védőnőt, óvó-

nőt, hogy milyen szakirodalomra lenne szükségük. De „sajnos” az olvasóimnak kevés még ez a könyvmennyiség is, ezért rendszeresen kihasználom a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségét. Elsősorban Csurgóról és a környékről, de Kaposvárról is kértem már könyveket.

Az elmúlt lassan 8 év alatt számos programot szerveztem:

- informatika- és nyelvi tanfolyamot;
- előadásokat (gyógymombáról, digitális írástudásról, madarak és fák napjáról);
- ünnepekhez kapcsolódó kézműveskedéseket: tojásfestés; anyák napi ajándék készítése, mindenszenteki koszorú, adventi koszorú, karácsonyi díszek készítése. Tökfaragás, halloween dekoráció stb.;
- népmese napját;
- a magyar költészet napján minden évben versmondó versenyt rendezek (Általában 20-30 versenyző szokott lenni, óvodásoktól a felnőttekig. Idén volt a 7. versenyünk, amit online versenyként szerveztem meg a vírushelyzet miatt, erre csak 8 jelentkező volt).

- Több vetélkedőt is szerveztem: 1 perc és nyersz, kirándulást, társasjáték-, halloween-, nyárbúcsúztató partit a gyerekeknek.

Minden évben kihasználtam a könyvtári finanszírozás lehetőségét, így számos fellépő járt már nálunk, akár a település rendezvényein, akár önálló programként. Az önkormányzat mindig támogatta a rendezvényeinket, akár ajándékokkal, díjakkal, enni-innivalóval.

A könyvtárlátogatóknak számos szolgáltatás igénybevételére van lehetősége:

- fénymásolás, nyomtatás, e-mail küldés, telefon aktiválás, önéletrajz készítés, munkakeresés, nyomtatványok le- és kitöltése, egyszerűbb nyomtatványok szerkesztése. Volt, akinek ügyfélkaput kellett aktiválni, horgászkartya regisztrációkat segítettem csinálni. A rendezvényekhez kapcsolódó plakátokat, meghívókat szerkesztem, valamint a helyi újságot, naptárakat.

A közterület díszítését közösen kezdtük el polgármester aszszonnyal, amit azóta minden évben elkészítünk: farsangi-, húsvéti-, halloween-, adventi díszítés.

Megtisztelő számomra, hogy könyvtárosként segíthetem a zákányfalui lakosok életét. Fontosnak tartom, hogy ilyen kis településen is a könyvtár mint intézmény és az olvasás hasznossága és fontossága fennmaradjon és terjedjen.

■ **OLETICSNÉ TÓTH KATALIN**
könyvtáros, Zákányfalu

Kiskorpád község könyvtára

Sziasztok!

Angyal Judit vagyok, 31 éves szakmámat tekintve kisgyermeknevelő. Nagy változást jelentett számomra az eddigiekhez képest, hogy könyvtáros lettem. 2019. szeptembere óta dolgozom a kiskorpádi könyvtárban. Úgy érzem, még sok tanulnivalóm van, mindenesetre nagyon tetszik ez a munkakör. Községi könyvtár lévén csupán 4 órában munkálkodom, így a munkaidőm másik felét a helyi önkormányzat adminisztrátoraként töltöm. Remekül össze tudom kötni a két tevékenységet, mivel kicsiny könyvtárunk is az önkormányzat épületében helyezkedik el. Így gyakorlatilag napi 8 órában elérhető vagyok az emberek számára, rugalmasan kezelve az igényeket bármikor használhatják a könyvtárat. Valóban aprócska könyvtárról beszélünk, de itt is megvan minden csak kicsiben. Lehetőség van a könyvek kölcsönzésén kívül internethasználatra (asztali számítógépen és tableten), ingyenes wifi van, így az emberek bármikor csatlakozhatnak a világhálóra. Lehetőség van DVD-k kölcsönzésére, folyóiratok olvasására, továbbá nyomtatásra és fénymásolásra. Sajnos nagyon érzékelhető a digitalizált világ hatása, egyre kevesebben látogatják a könyvtárakat, mindenesetre azért van néhány lelkes lakos, akik rendszeresen ellátogatnak hozzám és mindig akad 1-2 új vagy ritkábban látott vendég is. Időnként az óvodások is látogatást tesznek nálam. A tavalyi évben 2 alkalommal tartottam foglalkozást számukra. Ezek szervezésében nagy segítségem az óvónénik. Nagyon jó kapcsolatot ápolunk egymással, könnyű a közös munka – hisz óvodánk is az önkormányzat épületében van

– és ők is szorgalmazták, hogy a gyerekek minél többet ismerkedjenek a könyvek csodálatos világával. Ezt jómagam is fontosnak tartom. Vetítettünk és olvastunk is mesét, készítettünk a felolvasott meséhez kapcsolódva figurát, amit haza vihetek magukkal, közben lehetőségük volt egy kis nassolásra és üdítő fogyasztására is. Ezzel egybekötve belátogathattak a könyvtárba is, ahol megismerkedhettek a könyvekkel, kezükbe vehették, megnézegethették őket. Remekül érzik magukat ezen alkalmakkor, élményekkel gazdagodva távoznak, ennek köszön-

hetően van, aki szülővel is visszatér 1-1 könyvet kikölcsönözni. A közeljövőben is tervezünk hasonlókat, most, hogy végre lehetőség nyílik rá ismét. Nagy örömmel hirdettem ki nemrégiben, hogy újra nyit a könyvtár! Mindig próbálom kicsit népszerűsíteni az emberek körében a község facebook oldalára való fényképek feltöltésével, amit az újonnan érkezett könyvekről készítek, vagy csak egy kedves könyvtárhoz/könyvekhez kapcsolódó idézettel.

Az újra nyitással egyidejűleg lehetőséget biztosítottunk a lakosság számára, hogy akár házhoz is visszük a kért olvasmányt, ha bármilyen oknál fogva nem tudja megoldani valaki, hogy személyesen bejöjjön. Remélhetőleg sokan fognak élni ezzel a lehetőséggel is.

Izgatottan várom, hogy olvashassam a többiek írását is.

Üdvözet minden kedves Kollégának innen Kiskorpádról!

Eredményes munkát kívánok Nektek!

■ JUCI – ANGYAL JUDIT
könyvtáros, Kiskorpád

Közösségek Hete rendezvények a Barcsi Városi Könyvtárban 2017–2020.

A Barcsi Városi Könyvtár 2020-ban már negyedszerre csatlakozott a Közösségek Hete programhoz. Az elmúlt három évben a rendezvénysorozat keretében megmozgattuk a helyi közösségeket, lehetőséget adtuk számukra, hogy bemutatkozhassanak a könyvtárban. Minden nap más-más civil szervezetnek adtunk helyet. Ezek fotókiállítással, táncchazzal, előadásokkal, ételkóstolóval egybekötött rendezvények voltak, melyekre sok érdeklődő látogatott el.

Nagyon fontos számunkra, hogy a helyi közösségekben rejlő értékek nyilvánosságot kapjanak.

2017-ben az alábbi civil szervezetek bemutatkozását segítettük:

- A Barcsi Természet- és Állatvédő Egyesület
- Barcsi Szív Egyesület
- BVSE Vízisport és Túra Szakosztály
- Barcsi Logosz – Civilek a Barcsi Keresztény Fiatalokért Egyesület.

A civil szervezetek, előadásokkal, állatsimogatóval, ingyenes egészségügyi mérésekkel és fotókiállításokkal mutatkoztak be.

A 2017. évi rendezvénysorozat sikerének köszönhetően 2018. májusában ismét csatlakoztunk a „Közösségek Hete” program-

hoz. Ekkor a Barcsi Nemzetiségi Önkormányzatokhoz kapcsolódó civil szervezeteket kerestük meg.

Nagyon színes napok voltak könyvtárunkban. A nemzetiségi civil szervezetek zenés, táncos, énekes, ételkóstolós programokat szerveztek. Sőt író-olvasó találkozóira is sor került. Vendégeink voltak:

- Podravina Horvát Hagyományörző Egyesület
- Dráva Menti Romákért Egyesület
- Barcsi Német Hagyományörző Egyesület

A nemzetiségi programok mellett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Barcsi Csoportjának a tevékenységét bemutató fotókiállítás is színesítette a Közösségek Hete rendezvénysorozatunkat.

2019-ben nem a civil szervezeteket, hanem a helyi értékeket mutattuk be:

- Helyismereti QR kódos nyomozáson vehettek részt a játékosok,
- „Kilencven év a művészetek világában” címmel megemlékeztünk Pandur Ferencné Tálosi Karolin helyi alkotó művészi életútjáról,

■ Mezőváros nyomában (1797-1871) címmel helytörténeti sétán Barcs múltjával ismerkedhetnek meg résztvevők Rózsás Márton helytörténész vezetésével,

■ „Ébredő” erő címmel a Barcsi Városi Könyvtár reggel 8 órától este 8 óráig tartó rendezvénysorozattal várta olvasóit és látogatóit. Ezzel az egész napos programmal a könyvtárat mint közösséget szerettük volna bemutatni a város lakóinak.

A könyvtárba betérők ingyenes egészségügyi méréseken vehettek részt a barcsi Mentőállomás és a barcsi Szív Egyesület szervezésében;

Nyílt órát tartottunk– Bemutató a „Digitalizáció az aktív idősekért” című 65 év felettieknek szervezett számítógép-használati foglalkozáson;

Szomor-Horváth Georgina könyvtáros „Spray paint art” képek készítésének technikájával ismertette meg az érdeklődőket;

Gyermekkönyvtári részlegünk kézműves foglalkozással, mesefelolvasással várta a gyerekeket;

17-20 óra között a könyvtár felnőtt részlegén lehetőség nyílt a virtuális szemüveg kipróbálására gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt. Az estig tartó programon részt vevőket zsíros és lekváros kenyérrel, ásványvízzel vártuk a könyvtár előterében.

2020-ban a járvány miatt kialakult helyzetből kifolyólag a Községek Hete időszakában a könyvtár zárva tartott. Ezért olyan programokkal csatlakoztunk a felhíváshoz, amelyek a könyvtár épületén kívül kerültek megtartásra.

A barcsi könyvtár szervezésében 2016-tól több honismereti előadáson vehettek részt az érdeklődők Rózsás Márton helytörténész előadásában. A 2020. tavaszi előadások sajnos elmaradtak, a kialakult járvány miatt. Az előző évek előadásait rögzítettük, szerkesztést követően feltöltöttük a könyvtár honlapjára, és facebook oldalára. Innen bárki számára hozzáférhető, megtekinthető a <https://youtu.be/ZHTTInOKAhM>, vagy a könyvtár honlapján: <http://www.konyvtar-barcs.hu/index.php/rendezvenyek>.

2020. május 13. és 17. között honismereti nyomozásra hívtuk Barcs játékos kedvű lakosait, amely során városunkhoz kapcsolódó honismereti értékeket kellett megkeresni.

A 2019. évi Községek Hetén már szerveztünk egy nyomozást, így arra idén második alkalommal került sor. A feladványokat 2019-ben a könyvtárban lévő dokumentumok alapján a könyvtárosok állították össze. 2020-ban Rózsás Márton helytörténész is segített a helyszínek kiválasztásában.

A feladatok képes ismertetőt tartalmaztak, ezeket kellett felkutatni a résztvevőknek. A helyszínek úgy lettek összeállítva, hogy rövid kb. 1-2 km távolságra legyenek egymástól, így kb. egy óra alatt teljesíthető volt a játék. Az első feladványt akkor kapták meg a jelentkezők, ha a könyvtár Facebook oldalára üzenetben, vagy a barcsikonyvtar@gmail.com e-mailre elküldték a játék szót. A megfelelő digitális eszközök, és digitális írástudás birtokában a programon bárki részt vehetett. A feladványt akkor tekintettük megoldottnak, ha a megfejtő minden helyszínről egy olyan képet küldött el üzenetben, ahol a háttérben a feladványokon szereplő emlékmű, vagy épület szerepelt, előtérben pedig a játékban résztvevő személy (szelfi). A sikeres megfejtők között (3 fő) nyereményt sorsoltunk ki.

A könyvtárosok vállalták, hogy naponta 8-20 óráig biztosítják a játékot, online jelenléttel. A játékosok a beküldött helyes képeket követően percekben belül megkapták a következő helyszín feladványát. Így biztosított volt a folyamatos játék menete.

2020-ban még nagyobb volt az érdeklődés, a résztvevők között szerepeltek, általános iskolások, gimnazisták, fiatal felnőttek, és családok. A játékban résztvevők száma elérte a 70 főt. Egyik játékos megjegyezte, hogy az első feladványban szereplő épületről Ő nem is hallotta milyen fontos épület volt, pedig sokáig abban az utcában lakott!

A BarcsMédia – Híd Televízió tudósítása a 2020. 05. 18-i Barcsi Krónikák magazin műsorban látható. <https://youtu.be/su4g-6Z6yeSk>

Köszönöm a könyvtárban dolgozók lelkes és kitartó munkáját!

■ SZIÁCS LÁSZLÓNÉ

igazgató, Barcsi Városi Könyvtár

Olvasótábor a Barcsi Városi Könyvtárban

A Barcsi Városi Könyvtár 2012-ben modern, tágas, világos épületet kapott. Könyvtáros kollégáimmal együtt igyekszünk ezt az új környezetet, sokszínű, a helyi társadalom minden korosztályának igényeit kielégítő helyé tenni. Továbbá szeretnénk, ha a jelenlegi igényeken túlmutatóan aktív közösségi pont lenne intézményünk. A helyi közösségek számára innovatív programokkal, rendezvényekkel kívánunk szolgálni, amellyel erősítjük a helyi identitást és kohéziót. Célunk városunkban az intézményi-ágazati együttműködés kialakítása is. A fenti törekvések iránymutatása szerint a Barcsi Városi Könyvtárban már 12 alkalommal vártuk a gyerekeket olvasótáborba.

A program fő célja a gyermekek olvasóvá nevelése, a kommunikációs, metakommunikációs és digitális kompetenciáik fejlesztése. Emellett a könyvtárhasználati ismeretek megszerzése, elsajátítása és gyakorlata is fontos. Cél, hogy a gyerekek tapasztalják meg az irodalom, a könyvek adta kellemes perceket, s hogy tartalmas szabadidő-eltöltésközben minél több örömteli élményhez jussanak a könyvtárban.

Az 5 napos nyári rendezvényt iskoláskorú gyermekek számára hirdetjük meg.

2019-ben a táborunkban 27 diák vett részt, nagy részük alsós kisgyermek, de 4 felső tagozatos tanuló is volt. Részvételi díjként 8500 forintot kértünk, ezt a teljes összeget programokra és a gyermekek étkeztetésére fordítottuk, ami a szomszédos középiskolában zajlott.

A tábor központi helyszíne könyvtárunk földszintjén lévő nagy terem, amely kánikulában kicsit hűvösebb, s közvetlen kijárata van a zárt teraszunkra. A helyiséget a tábor kezdete előtti nap berendeztük székekkel, asztalokkal, hogy a gyerekek ott beszélgetni, játszani, enni-inni tudjanak. Kiraktuk a társasjátékokat, színezőket, papírokat, ceruzákat. Előkészítettük a kinti játékokat, a labdákat, hullahopp-karikákat, ugróköteleket is.

Hétfőn örömmel vártuk a gyerekeket, akik többnyire vidáman érkeztek. Dél előtt névtáblákat készítettünk, ismerkedős és önismereti játékokat játszottunk. Ezután a diákokat életkor szerint 2 csoportba osztottuk, így lettek „pirosak” és „sárgák” s a több programon eszerint vettek részt. A gyermekkönyvtárban könyvtárhasználati foglalkozást tartottunk mindkét csoport számára. Ezután játékos vetélkedővel rendszereztük és rögzítettük a megszer-

zett tudást. Ebéd után „Könyvmoly játék” következett az olvasótérben, ahol a korosztálynak megfelelő irodalmi alkotásokkal ismerkedhetett a piros csoport. Intézményünk udvarán közben felállítottak egy nagy csocsó játékot, ahol a sárga csoport tagjai élő csocsófiguraként játszhattak mérkőzést sok-sok nevetés közben. Aztán a csoportok helyet cseréltek.

Kedden a nagy melegben kerékpártúrára mentünk a Duna-Dráva Nemzeti Park Dráva-Kapu Bemutatóközpontjába Drávaszentésre, amely könyvtárunktól 5 km távolságra van. A bemutatóközpont előadótermében először a Dráva folyó természeti értékeit bemutató kisfilmet néztük meg, ezalatt a gyerekek kipihenték a tekerés fáradságait. Ezután felmentünk a 13 m magas kilátóba, ahonnan a drávaszentesi rétek csodálatos panorámáját láthattuk. Rövid gyalogtúrával meglátogattuk a gazdaságot, ahol az *Őshonos háziállat bemutató* nyújt lehetőséget többek között a rackajuhok, a szamarak, a hucul lovak és a kecskék megismerésére.

A bemutatóközpont épületében pizzát ebédeltünk, aztán több csoportban megtekintettük a kiállítást, amely élményszerűen mutatja be a Dráva folyó térségének

legfontosabb élőhelyeit és az ott élő védett állatokat. Ezután újult erővel tekertünk vissza Barcsra. Könyvtárunkba visszaérkezve a hűs teremben papírállatokat készítettünk.

Szerdán reggel mesével kezdtünk, egy helyi nagypapa jött el hozzánk, s olvasta fel a tűzoltós meséit, amelyet az unokáinak írt. A gyerekek érdeklődve hallgatták a szövegeken fekvő, s ezután megnézegették a tűzoltókról szóló ismeretterjesztő könyveket is. Nemsokára felkerekedtünk, s a helyi tűzoltóságra látogattunk. Ott kedvesen kalauzoltak minket, csaknem az

egész épületben körbenézhattunk. Kipróbálhattuk az udvaron a tűzoltó tömlővel való „tűzoltást” is, persze csak a fűvön. Nagy élmény volt, hogy tűzoltóautóval vittek vissza minket a könyvtárba. Ebéd után a Barcsi Gyógyfürdő és Rekreációs Központba mentünk, ahol a medencében már nyugodtan locsolhatták egymást is a gyerekek és felnőttek.

Csütörtökön elsétáltunk a vasútállomásra, majd vonattal utaztunk Szigetvárra. Ott ismét gyalogoltunk a Szigetvári Zrínyi Várig, ahol a „Zrínyi 1566” programon vettünk részt. Tárlatvezetővel néztünk

meg a vár épületeit, kiállítótereit, műalkotásait, majd fegyverbemutatót láthattunk, amelyet korhű ruhában mutattak be. Egy étteremben elköltött ebéd után ismét vonatra szálltunk. Könyvtárunkba visszaérkezve volt még idő a Könyvmoly játékokra és könyvek kölcsönzésére is.

Pénteken reggel egy nagy, csúszdás ugrálóvárat állítottak fel könyvtárunk előtt. Dél előtt ismét Könyvmoly játékot játszottunk felváltva. A gyerekek saját kedvenc könyvüket is bemutathatták többieknek. A másik csapat pedig vidáman ugrált és csúszdázott, aztán cseréltünk. Ebéd után a Barcsi Természet- és Állatvédő Egyesület képviselője tartott érdekes, diavetítéses előadást a résztvevőknek. Ezután vidám táborzáró következett. Volt csokievő-verseny, üdítőívő-verseny, barkácsolás, ugrálás. A résztvevők szüleivel érkező testvérek is kipróbálhatták a barkácsolást, ugrálást, csúszdázást, s természetesen könyveket is kölcsönözhetek maguknak.

Az együtt töltött 5 nap alatt szorosabb kapcsolat alakult ki a gyermekek és a könyvtárosok között. A kisdíjak és testvéreik is aktív könyvtártagok lettek, s reméljük, sok kellemes élmény maradt meg a lelkükben könyvtárunkkal kapcsolatban.

■ GURDÁNNÉ SEBESZTA SZILVIA

könyvtáros – Barcsi Városi Könyvtár

Az irodalom másika

2019. november 14-én került sor az első fejlesztő biblioterápiás foglalkozásra a marcali könyvtárban. Az új szolgáltatásként bevezetett irodalomterápiának nagy sikere volt a résztvevők körében. A zárt csoportot a Vakok és Gyengénlátók Somogy Megyei Egyesületének Marcali kistérségi csoportjának tagjai alkotják. A téma sokszor reflektál a résztvevők életében történt különböző eseményekre, ami még hatékonyabbá és személyesebbé teszi a történetek feldolgozását. Ebből kifolyólag minden alkalommal más kérdéskörre épül, így változatosak a megbeszélte művek is. A mesétől kezdve, a karcolaton át a regényrészletig sok műfajjal találkoztak már a csoporttagok. Drámapedagógiai elemek színesítik az alkalmakat, melyek mindig az adott témához kapcsolódnak, segítve a ráhangolódást, vagy épp a levezetést. A kellemes légkörhöz hozzájárul egy-egy bögre tea, valamint egy kis házi sütemény, melyet mindig otthonról hoznak, és együtt fogyasztanak el a foglalkozás után.

A vészhelyzet alatti kényszerű zárva tartás idején sem szakadt meg a kapcsolat a csoporttal. Kisebb létszámmal ugyan, de telefonon keresztül több alkalommal is megtartottuk a foglalkozásokat. Az így feldolgozott történetek is adtak bőven beszédtémát és gondolkodnivalót. A megfelelő művek egy ilyen helyzetben még nagyobb hatással bírnak. Ezt szem előtt tartva igyekeztünk az egyesület tagjainak életét kicsit megkönnyíteni, színezebbé tenni a vészhelyzet alatt.

■ HORVÁTH BERNADETT NIKOLETTA

könyvtáros – Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár, Marcali

Szamaras zarándok Somogyban

Illusztris vendég látogatott el a kaposvári Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtárba. Rocinanténak hívják, szürke (vagy barna?) csacsi. Több mint hat éven át vándorolt a spanyolországi El Caminón gazdájával, Banka Rolanddal (Rolandante) együtt. Egy szép októberi hétfő délután érkeztek némi késéssel, aminek az oka nyilván egy kis „makacskodás” lehetett.

Sok érdeklődő gyűlt össze a vendégek tiszteletére, köztük gyerekek is, akiket nem kétséges, hogy „ki” érdekelt legjobban. Kiabáltak, szaladgáltak, élvezték a könyvbemutatót.

Mert az esemény igazából könyvbemutató volt. Banka Roland *A szamaras zarándok* című könyvéről beszélgetett a szerző és Jakusovszky Dorina. Vándorina két alkalommal is megjárta a Caminót, másodszorra Kaposvárról indult el gyalog Santiago de Compostelába, és tett meg majdnem fél év alatt kb. 3500 kilométert.

Most azonban Banka Roland könyvéről esett szó, aki eredetileg magyar- és filozófianár. Egy krízis kapcsán döntött a Camino bejárása mellett. Sok humorral mesélt kalandos indulásáról, elhatározásáról, hogy számmal teszi meg az utat, a módról, ahogyan a csacsira szert tett – furulyázással –, az út előtti és út utáni szemléletéről és sok minden másról, amit nem tudok itt most visszaadni, a könyvében azonban színesen, érde-

kesen leírja mindezt. A találkozóra a könyvtár mögött, a hátsó teraszon került sor. A hűvösödő őszi estében a könyvtár dolgozói forró teával kínálták a vendégeket. Remélhetőleg mindenki jól érezte magát, nemcsak a csacsi, aki a finom friss fű mellé egy zacskó répát is kapott.

A könyvet népszerűsítő gyalogturné somogyi útvonalának két másik állomása Bálványos és Marcali volt.

■ **LELOVICS BÉLÁNÉ**

könyvtáros – TGYMVK

Könyvmoly tábor

Idén második alkalommal kapott lehetőséget könyvtárunk, hogy részt vegyen a Marcali Város Önkormányzata, valamint a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ által szervezett ingyenes nyári tematikus programsorozatban.

A Könyvmoly tábor fő célkitűzése a gyermekek olvasóvá nevelése, a társas kapcsolatok elmélyítése és a városi könyvtár szolgáltatásainak megismerése volt. Mindezt gyermek-

könyvtárosként megpróbáltam játékos feladatokkal, bemutatókkal, kreatív foglalkozásokkal elérni.

Az öt napos tábor végére nagyon összetartó, jó kis csapat ko-vácsolódott össze, annak ellenére, hogy a gyerekek korosztálya nagyon vegyes volt. A programnak helyet adó Bernáth Aurél Galéria jó választásnak bizonyult. Az épületet körülölelő park fái alatt kellemes volt az idő még a legnagyobb melegben is, illetve csodaszép környezetben játszhattunk együtt.

Természetesen a hét minden napján jelen volt a könyvtár, az olvasás valamilyen formában. *Janikovszky Éva: Kire ütött ez a gyerek?* című műve alapján rövid családi konfliktusokat adtunk elő, oldottunk meg. Készítettünk saját ex libriseket is a helyi múzeumpedagógussal, illetve megalkottuk a tábori kis könyvtárat is.

Nagy hangsúlyt fektettem arra is, hogy megmutassam a gyerekeknek, milyen újdonságokkal találkozhatnak könyvtárunkban, mennyi modern technológia található meg intézményünkben. A fiataloknak meg kell mutatni, hogy a könyvtár nem egy elavult dolog, hanem egy felfedezésre váró, lehetőségekkel teli közösségi tér. A heti programot színesítette látogatásunk a városi fürdőben, valamint a MarcLali Játékkuckóban.

Örömteli felkérés intézményünknek egy ilyen tábor megtartása, hiszen a tapasztalat azt mutatja, hogy minden sikeres program és rendezvény becsalogatja hozzánk az olvasókat.

■ HORVÁTH GABRIELLA

könyvtáros – Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár, Marcali

A SZAKMA SZÉPSÉGE...

Kb. 15 évvel ezelőtt, szombati ügyelet a könyvtárban.

Nyugodt, csendes tavaszi hétvége. A gépek zümmögését csupán néhány öregúr csendes beszélgetése szakítja meg, akik napi rendszerességgel vitatják meg a napilapok híreit. Néha vitatkoznak egy jót, de ha valamelyikük nem jön, a másik már hiányolja, és kicsit bizonytalanul kérdezi meg tőlünk: „ugye nincs semmi baj, jön majd a barátom”... Páran a gépek előtt ülve olvasgatják a leveleiket vagy épp keresgélnek valamit. A kinti kölcsönzés zaját lecsillapítja a csukott bejárati ajtó. A kellemes tavaszi napsütés melegét mindenki szívesen fogadja és mint a verebek, a nyitott ablak mellett tömörülnek az újságot olvasók.

Egyszer csak nyílik az ajtó, és beóvakodik egy idős néni. Fehér haján megcsillan a neonlámpa fénye. Ruhája kicsit kopott, de tiszta. Rajta is meglátszik a kor, mint a viselőjén.

Kicsit bizonytalanul néz körül, mint aki még sosem járt itt, majd felfedez a pult mögött.

Segíthetek? – kérdezem.

Megáll előttem és nagyot sóhaj: – Folyik a wécsemben a víz.

Meglepetten nézek rá, nem értem, ezt most miért mondja nekem?

Látja rajtam, hogy nem értem a helyzetet, erre magyarázni kezd:

– Folyik a wécsemből a víz. Nem tudom, miért, és senki nem segít. A házban, ahol lakom, csupa idióta a szomszédom. Nem tudtam, hova menjek, és akkor eszembe jutott a könyvtár. Segíts nekem!

Tanácstalanul néztem rá. Én most mit csináljak?

– Hívjon nekem szerelőt! Most ide leülök, és addig el nem megyek, amíg nem segít.

Mit csinálhat ilyenkor egy könyvtáros? Megpróbálok segíteni.

Akkor még nem volt ekkora internetes adatbázis, így maradtak a hirdetések, a kisokosok és egyéb nyomtatott anyag. Elkezdtem hát keresgélni.

A néni csendesen ült velem szemben, és le nem vette a szemét rólam. Hosszas keresgélés után találtam kb. 10 víz-gáz szerelőt, aki szóba jöhet. Elkezdtem sorban hívogatni őket.

Gondoltam, hogy nem lesz egyszerű, de arra nem számítottam, hogy ennyire nehéz lesz.

Négy szerelő fel sem vette a telefont. Kettőnek a száma már nem élt. A többiek felvették, de közölték velem, hogy

nagyon sok a dolguk és különben is, hogy képzelem, hogy szombaton ők bárhova kimennek ilyen kis munkáért... Már én is kezdtem elkeseredni, amikor az utolsó telefonhívást végre siker koronázta.

Miután – sokadszorra – elmondtam mi a gondom, a szerelő megkérdezte, hova menjen?

Szoltam a néninek, aki olyan boldogan „ugrott” fel a székből, hogy majdnem keresztül esett az asztalon. Kérdeztem: Hol folyik a víz? Hát a fürdőszobában – mondta. De hol? Hát otthon.

Végül nagy nehezen sikerült megtudnom a címet is. Megbeszéltük a szerelővel, hogy menjen haza a néni, és mire hazaér, addigra ő is ott lesz és megcsinálja a wc-t.

Nem tudom leírni a néni arcára kiülő boldogságot. Nagyon köszönte, megsimogatta az egeret fogó kezemet, és hazasietett.

Örültem, hogy végül sikerült segíteni. Jó érzéssel folytattam a munkámat.

Kb. két óra múlva ismét megjelent a néni. Rémülten néztem rá, most mi lehet a gond. Mégsem ment a szerelő?

De szerencsére nem volt semmi baj, sőt! Boldogan mesélte, hogy tényleg ott várta már a szakember, aki meg is csinálta a WC-t, már nem folyik, és alig kért valamit. Most csak azért jött vissza, hogy még egyszer megköszönje a segítségemet, és a jó Isten áldjon meg, amiért nem zavartam el egy 84 éves öregasszonyt, hanem szó nélkül segítettem. Hiába lakik társas házban, senki sem segített neki, mindenki lerázta, de bennünk nem csalódott. Most hazamegy és lefekszik, mert nagyon elfáradt. Azért jött csak vissza, hogy elmondja még azt

is, hogy bár csalódott az emberek többségében, de szerencsére mindig van valahol egy jótét lélek, aki emberszámba veszi a megkeseredett, tanácstalan, segítségre szoruló időseket. Köszönöm!

Látszott rajta, hogy tényleg elfáradt. Sokkal lassabban indult haza, mint az előbb, de sokkal boldogabban, és ez engem is boldoggá tett.

Elgondolkodtam azon, hogy milyen jó az, hogy sok mindenhez hozzáférünk egy könyvtárban, amivel segíteni tudunk (még ha ez nem is tipikus könyvtári feladat) és milyen különös eseteket produkál néha az élet...

Azért jó volt ez a hétvégi ügyelet. Vegyes, de mégis kellemes érzésekkel gondolok vissza rá azóta is. Ez a szakma szépsége...

■ BARABÁS KATALIN
könyvtáros – TGYMVK

A marcali könyvtár a tavaszi karantén alatt sem pihent!

A karantén ideje alatt, miközben több intézmény kényszerpihenőt tartott, a marcali Berzsényi Dániel Városi Könyvtár a bezártságot hasznosan töltötte a nyolc évente esedékes állományellenőrzés előrehozásával. A leltározás a nyári hónapokban lett volna esedékes, valószínűleg június vagy július hónapban, amelynek ideje alatt a könyvtárat két hétre be kellett volna zárni. Így viszont amíg a könyvtár nem nyithatott ki, „nyugodt körülmények közt” folytathatta a munkát.

Az olvasók nagyon hiányolták a könyvtárat, és szintén nagy igény volt egyéb szolgáltatásaink iránt is, mint például a fénymásolás, nyomtatás, szkennelés.

Ezt a két problémát a könyvtár dolgozói úgy oldották meg, hogy a leselejtezett könyvekből egy „könyvteraszt” hoztak létre.

A selejtezésre ítélt könyveket kihelyezték az előtérben lévő hangelatos teraszra, ahonnan az érdeklődő olvasók hazavihették a nekik tetsző köteteket. Ez a kezdeményezés nagy örömet okozott a könyvtárba járóknak, és jó visszhangot keltett városszer-
te, még a Somogyi Hírlapban is megemlézték.

Ugyanakkor – természetesen a helyi önkormányzat engedélyével – a könyvtárban elérhetővé váltak a már említett reprográfiai szolgáltatások is, persze az olvasók nem mehettek be az épületbe, a szolgáltatás „ajtón keresztül történt”.

A nyitás után visszaállt a régi rend, mind a kölcsönzés, mind az egyéb szolgáltatások tekintetében, az olvasók nagy öröme.

■ BERTA BÁLINT

könyvtáros, Berzsényi Dániel Városi Könyvtár, Marcali

Új termék és szolgáltatások a könyvtárban

A Berzsényi Dániel Városi Könyvtár és Marcali Város Önkormányzata 2019-ben sikeresen pályázott TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00076 és TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00077 azonosítószámú pályázatokon. Az intézményben megvalósult két sikeres projekt eredményeként a könyvtárban lehetőség nyílt

a XXI. század technológiájának kipróbálására és tanulására. Ennek érdekében két régi raktárhelyiség került felújításra. Egy helyiség a virtuális valóság (VR) megismerését és használatát teszi lehetővé, egy másikban pedig 3D nyomtatók, 3D szkennerek és lézervágó gép áll az érdeklődők rendelkezésére.

Az egyik teremben kipróbálható virtuális valóság (Virtual Reality), ami egy olyan technológia, aminek segítségével azonnal egy teljesen más világban érezhetjük magunkat. A kezünkben levő kontrollerek segítségével úszhatunk az óceán mélyén, kipróbálhatunk sportágakat vagy próbára tehetjük ügyességünket is.

A terem 6 éves kor felett mindenki számára látogatható, egyszerre maximum négy fő veheti igénybe, terembérlési díj ellenében. A szórakozásra vagy az oktató jellegű játékokra vágyók közel negyven élmény közül kedvükre válogathatnak a rendelkezésükre álló időben.

A másik helyiségben pedig egy 3D oktatóterem jött létre, amiben helyet kaptak a 3D nyomtatók, 3D szkennerek, érintőképernyős digitális tábla és lézervágó gép is. Ebben a helyiségben láttuk vendégül többször a helyi Berzsényi Dániel Gimnázium kiemelt informatikai osztályának és a számítástechnika szakkörének tanulóit. Az alapfogalmak és a szükséges elméleti anyag

ismertetése után a tanulóknak lehetőségük nyílt a gyakorlatban is kipróbálni a tervezés és a nyomtatás fázisait. Térbeli modellezőprogram segítségével csoportokra osztva készítettek hajót, névtáblát, fogaskereket, poharat és műszerdobozt. Minden csapat sikeresen oldotta meg a feladatokat, melyek közül a kiválasztott munkákat közösen nyomtatták ki a könyvtár 3D nyomtatóival.

■ BUZÁS JÁNOS

rendszergazda, Berzsényi Dániel Városi Könyvtár, Marcali

MKE Somogy Megyei Szervezete hírei

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Somogy Megyei Szervezete által szervezett 2019. április 16-án a marketing és PR lehetőségei a könyvtárban című szakmai napján tartotta az MKE Somogy Megyei Szervezete Tisztújító közgyűlését, melyen Dr. Pintérné Kék Krisztina lemondott elnökségéről, és könyvtárunk igazgatóját, Horváth Pétert választották meg a tagok helyette. Titkár és tanácsai képviselő pedig Hertelendy Helga gyerekkönyvtáros kapott bizalmat tagjainktól.

Tevékenyen is részt veszünk az egyesület életében. Programokat szervezünk, és a gazdasági ügyeket intézzük, tájékoztatjuk tagjainkat. Ez az élő kapcsolat már évek óta fennállt, hiszen jó pár egyesületi tag dolgozik könyvtárunkban.

A 51. Vándorgyűlésen Székesfehérvárott H. Molnár Katalin kolléganőnk és tagtársunk kapta a könyvtár kiadásában 2018-ban megjelent Lamping József (1881–1939) *A század eleji Kaposvár építészete* c. könyvéért a nívós Fitz-díjat.

November 19-én a könyvtár születésnapja alkalmából rendezett szakmai nap és törzsgárda ünnepség keretében pedig az egyesület a hagyományok szerint tartotta meg taggyűlését és éves programterv ismertetését az első napirendi pontban.

Szerveztünk egy szakmai kirándulást december 20-án Grazba, a nemzeti tartományi könyvtárba, amelyből természetesen az adventi vásár sem maradhatott ki.

Továbbra is várjuk új tagok jelentkezését, hiszen az MKE a legnagyobb országos szakmai szervezet, amin keresztül az érdekképviselőten felül könnyebben lehet megismerni a megye és az ország könyvtárosait.

A tagságról bővebb információt az alábbi címen lehet találni:

<http://www.mkesomogy.hu/content/jelentkezés>

■ **HERTELENDY HELGA**
gyerekkönyvtáros, TGYMVK

Kiállítás a Petőfi Sándor Emlékkönyvtárban

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár Petőfi Sándor Emlékkönyvtára

7400 Kaposvár, Honvéd u. 1-3, Tel.: 82/320-232, <http://www.mvkkvar.hu/fiok/petofi/index.php>

Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár egyetlen jelenleg is működő fiókkönyvtára a Petőfi Sándor Emlékkönyvtár, amely szép számú olvasótáborral rendelkezik. Örömmel szolgálja ki a legkisebektől a szép korúakig terjedő olvasókat és olvasmány igényeiket. Lelkesen terjeszti a kultúrát a gyermekeknek szóló foglalkozásoktól indulva egészen a kiállításokig minden területen.

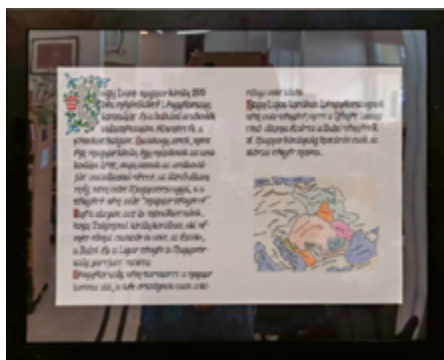
A Petőfi Sándor Emlékkönyvtárban 2020.03.05-én került megrendezésre Pásztai Péter *Pontosítsunk* című történelmi és tudományos témájú kalligráfiai kiállítása.

A kiállítást Wágner Zita nyitotta meg, mellette az alkotó is szólt pár szót és egy gitárral előadott dallal zártuk a megnyitó beszédeket. Zita beszédében elhangzott többek között, hogy a

könyvtár milyen régóta biztosít helyszínt különböző rendezvényeknek, és beszélt a kalligráfia eredetéről, jelentéséről, érdekességeiről. Péter elmesélte az érdeklődőknek, hogy az aktuális téma ötlete hogyan és honnan jött nála, továbbá, mi a célja velük. A kiállításon részt vett egy középiskolai osztály, több olvasónk, és új vendégek is megtiszteltek bennünket. Jó hangulatúra sikeredett a rendezvény, és Péter örömmel mutatta meg, hogyan születik meg egy betű vagy szöveg a keze alatt szépírással. A kiállítást a falakon elhelyezett képek és egy a ki nem került képekből álló vetítés alkotja. Az alkotó azzal az ígérettel zárta a kiállítását, hogy jövőre is visszatér hozzánk újjal.

<http://kaposvarmost.hu/hirek/kaposvari-hirek/2020/03/06/a-beturaizolas-muveszete.html>

14 kép a falakon és számos további rajzolt betűcsoda számítógépen vezeti be a nézelődőt a kalligráfia, a szépírás világába.

Az alkotó egy készülő kódex első írásait szedte egy csokorba, melyek írásképekben és témájukban is igen szerteágazók. A megnyitón az alkotó kiemelte, hogy célja egyrészt ennek a több ezer éves múltra visszatekintő művészeti ágnak a bemutatása, másrészt pedig egyfajta ismeretterjesztés, mivel a megrajzolt, megírt szövegek különböző történelmi korokról, személyekről árulkodnak. A látogatók olvashatnak Mátyás királyról éppúgy, mint Dugovics Tituszlól, Erzsébet királynéről, vagy éppen a golyóstoll történetéről.

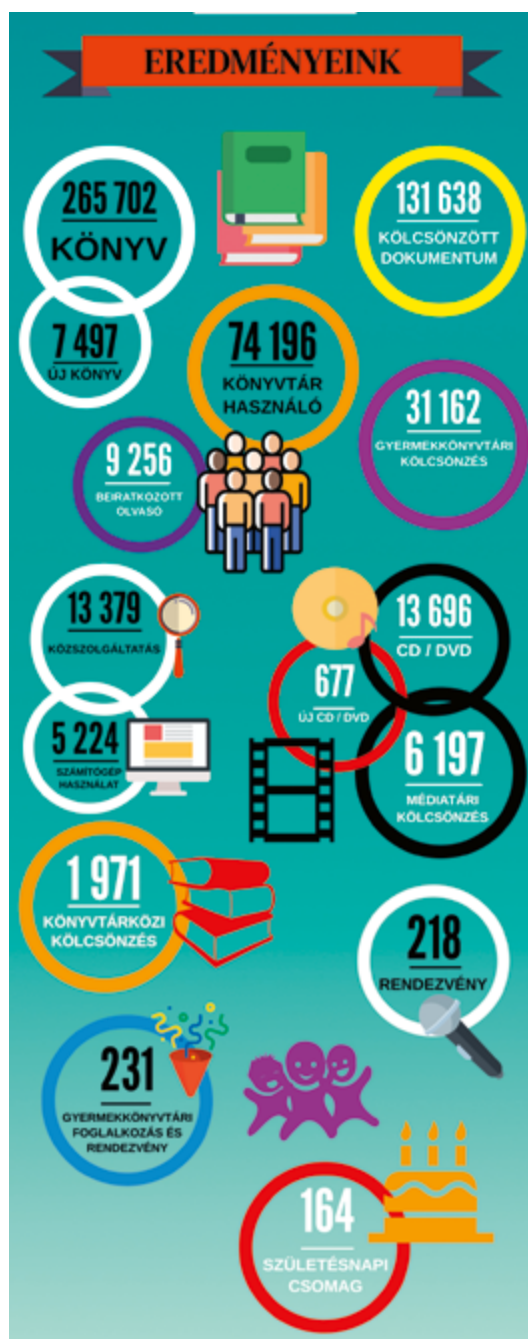
■ ZSIDÁKOVITS ZITA

fiókkönyvtáros, Petőfi Sándor Emlékkönyvtár

A TAKÁTS GYULA MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR FALAI KÖZÖTT

■ VARGA DÁVID

kölcsönző könyvtáros, TGYMVK

Médiatárunk bemutatása

A Médiatár a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár első emeletén található, ahol közel 6000 film kölcsönözhető, legnagyobb részük DVD-n, kb. 300 film videokazettán. Ezenfelül a médiatár állományához tartozik még több száz CD is (hangoskönyv, zene).

Igyekszünk időtálló gyűjteményt építeni, így az új kiadású filmeknél kívül olyan műveket vásárolunk, amelyek sok év múlva is érdeklődésre tarthatnak számot. Ilyenek elsősorban a magyar filmek, az életrajzi-, a művészfilmek, az irodalmi adaptációk, és egyes rendezők alkotásai. Az állományunkban megtalálhatók olyan DVD-k is, amelyeknek filmtörténeti értékük van vagy díjakat nyertek, illetve távoli országokban készültek, a helyi gondolkodást mutatják meg. Csak ritkán veszünk akció- és horrorfilmeket, thrillert. Nemcsak drámák, hanem vígjátékok, animációs- és dokumentumfilmek is helyet kapnak gyűjteményünkben.

Megtalálhatók az Arcanum Digitális Tudománytár által DVD-n kiadott, a legismertebb századeleji történelmi, műv-

szeti, földrajzi folyóiratok kereshető, hasonmás formában. Ez nagy segítség lehet a kutatók számára.

A videofilmek között DVD-n meg nem jelent, nagyrészt művészi értékű filmek és tévéjátékok, magyar irodalmi alkotások adaptációi találhatók.

A könyvtárunkba látogatók a médiatári jegy megvásárlásával audiovizuális dokumentumok használatát vehetik igénybe. A kiválasztott dokumentumokat helyben is használhatják, de ki is kölcsönözhetik egy hétre. Egyszerre mindösszesen öt darab audiovizuális dokumentum kikölcsönözésére van lehetőség.

Bízunk benne, hogy a mostani film- és zenehasználati szokások korában is lesznek, akik felfedezik és megtalálják a könyvtár gyűjteményét, és örömeiket lelik benne!

■ **LELOVICS BÉLÁNÉ, KINGA**
feldolgozó könyvtáros – TGYMVK
■ **HORVÁTH ROLAND**
médiatáros – TGYMVK

VAKRANDI

2020-ban hatodik alkalommal leptük meg Vakrandival olvasóinkat. Már-már hagyománnyá vált, hogy Valentin napon becsomagolunk népszerű könyveket a felnőttek és a gyerekek számára. A játék arról szól, hogy egy-egy olvasmány iránt ne legyen előítéletük, otthon szembesüljenek a meglepetéssel. Nem titkolt célunk, hogy az olvasást népszerűsítsük akciónkkal úgy, hogy olvasóink nem láthatják a könyv borítóját, nem fogják ismerni a könyv címét és szerzőjét sem.

Több mint száz szépirodalmi könyvet csomagoltunk be, voltak benne verseskötetek, romantikus történetek és krimik is. A tapasztalatok alapján csak nagyon ritkán hoztak vissza úgy könyveket, hogy nem olvasták volna el. Minden évben bízunk abban, hogy sok érdekes olvasmány talál olvasóra, és igazán kellemes élményekkel gazdagodnak majd olvasóink.

<https://www.sonline.hu/kozelet/helyi-kozelet/vakrandi-egy-kozyvvvel-miert-ne-2101335/>

A group of nine people in various costumes posing in a library. The costumes include a medieval-style robe, overalls, a nurse outfit, a cheerleader outfit, a cat-eared sweater, a cyclist outfit, a green jumpsuit, and a hoodie with a skateboard. An inset photo shows a person in a bat costume hanging from the ceiling.

jén, hogy ezzel is színt vigyenek könyvtárunk életébe. De nem csak a könyvtárosok, hanem az ide látogató csoportok is szívesen vettek részt a kezdeményezésben.

Tetris challenge a könyvtárban

Bár nem a sajátunk az ötlet, de a megyei könyvtár munkatársai szívesen csatlakoznak mások által meghirdetett kihíváshoz is. Korábban (2016-ban) már csatlakoztunk a Mannequin challenge-hez, most pedig a Tetris challenge mozgatta meg kreatív könyvtárosaink agytekeréjét. (TGYMVK képet lásd a címlapon!)

Nincs időm olvasni kihívás

A Nincs időm olvasni kihívást a televízióból ismert híradós műsorvezető, Szabados Ágnes indította 2017-ben azzal a céllal, hogy népszerűsítse és megszerettesse a fiatalokkal is egyik kedvenc elfoglaltságát, az olvasást.

A kihívás lényege, hogy a résztvevők minden hónapban legalább 1 könyvet elolvassanak az Ági által meghatározott témában. A kezdeményezéssel mára csaknem 25 000 lelkes olvasótábort gyűjtött maga köré, akik aktív közösséget alkotnak a facebookon (<https://www.facebook.com/groups/nincsidomolvasnikihivas/>) és az instagramon (@nincsidomolvasnikihivas). Az egyes havi témákhoz záporoznak a jobbnál jobb ötletek, szívesen osztanak meg egymással olvasmányélményeket és segítséget is szoktak kérni a tagoktól, ha konkrét témában keresnek jó olvasnivalót. Minden hónapban meghatároznak egy közös olvasmányt is, melyről megadott időpontban online beszélgetnek az ötletgazdával.

A kihíváshoz könyvtárunk is csatlakozott, minden hónapban frissítjük a „NIOK asztal” kínálatát és a moly.hu virtuális polcain (<https://moly.hu/tagok/konyvtarkaposvar/polcok/>) ajánlunk a témákhoz megfelelő műveket.

Ízelítő a korábbi témákból:

- 2020. szeptember: egy könyv, ami a jövőben játszódik
- 2020. augusztus: egy könyv, amelyben a művészeteké a főszerep!
- 2020. július: egy kötet Ernest Hemingwaytől
- 2020. június: egy krimi (ez volt 2019-ben legnépszerűbb, ezért választotta)
- 2020. május: egy könyv, amelynek a címe alliterál
- 2020. április: egy könyv a saját polcodról, amit még nem olvastál (a vírushelyzet miatt)
- 2020. március: egy mesekönyv (Csukás Istvánra emlékezve)
- 2020. február: egy könyv, aminek a címében a szív szó szerepel
- 2020. január: valami francia

Ajánlóinkat minden hónap elején megosztjuk könyvtárunk facebook oldalán (<https://www.facebook.com/konyvtarkaposvar/>) és az instagramon (@konyvtarkaposvar) is. Keressék posztjainkat, csatlakozzanak a kihíváshoz, olvassanak velünk, mert Szabados Ági szavaival élve: olvasni menő!

■ HORVÁTH JUDIT

tájékoztató könyvtáros – TGYMVK

Rocklegendák a könyvtárban

A RockLegendák a könyvtárban a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár rendezvénysorozata, melynek keretében a hazai rockzenei élet ikonjaival találkozhatnak a könyvtárlátogatók. A 2019 novemberében indult kezdeményezés első vendége Révész Sándor, a Generál és a Píramis együttesek EMERTon-díjas énekeke volt.

Az énekes életútját átfogó beszélgetés este teltházás esemény lett. A második alkalommal Horváth Attila dalszövegíró látuk vendégül idén februárban hasonlóan nagy érdeklődés mellett. A harmadik esemény szervezése a pandémias helyzet miatt félbe maradt, de reményeink szerint hamarosan újabb legendás vendéget köszönhetünk a könyvtárban.

Vendégünk volt Molnár Piroska

2020. március 4-én kaposvári évtizedeiről beszélgetett Molnár Piroska színművésszel, városunk legújabb díszpolgárával Varga István a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtárban. A Csiky Gergely Színház egykori színésze több mint 25 éven keresztül erősítette a társulatot.

HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE KAPOSVÁRON

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár együttműködik a TOP-6.9.2-16-KA1-2017-00001 azonosítószámú „Helyi identitás és kohézió erősítése Kaposváron” elnevezésű projekt megvalósításában, amely Kaposvár négy városrészét érinti (Északnyugati városrész, Donner-Rómahegy városrész, Toponár-Répápuszta-Fészerlak-Deseda, Kaposfüredi városrész). A projekt átfogó célja, hogy a helyi identitás és kohézió erősödjön, a városrészek és a város megtartó ereje növekedjen, az aktív állampolgári részvétel elérésével és fenntartásával a civil lakosságot érintő döntésekben való részvétel, felelősségtudat növekedjen,

ezáltal az önálló kezdeményezések növekedjenek, a lakosság életminősége javuljon. A könyvtár több tevékenységet lát el a projekt során, ide tartozik a Községi információs pontok működtetése a célterületi városrészekben, melyek feladata a közérdekű információk szolgáltatása, tájékoztató kiadványok és prospektusok közvetítése, aktuális közösségi programok hirdetése. Ismeretterjesztő előadások szervezése, melyek célja, a hasznos, informatív és/vagy szórakoztató programlehetőségek biztosítása a célterületen élő közösség számára. A jövőben megrendezésre kerülnek a gyalogosok és kerékpárosok biztonságos közlekedést célzó

szemléletformáló Közlekedésbiztonsági programok is.

A projektről bővebben információ elérhető a <http://www.mvkkvar.hu/identitas/linken>.

■ HERKE ORSOLYA
TGMYVK

Örömmel töltött el, hogy részt vehettem a pályázatban egy számomra nagyon fontos témával, és ezáltal olyan iskolában tanuló diákokhoz juthattam el, ahol még nem voltam. Plakátunkon az a cím szerepelt, hogy: „Elfogadsz barátnak?”. A foglalkozás a toleranciáról, elfogadásról szólt, amit egy témához és korukhoz passzoló mesével veztettem fel a tanulóknak. Ezt követően arról beszéltünk, hogy milyen fogyatékoságok vannak, hogy kezeljük ezeket és hogyan tudjuk segíteni ezeket az embereket. Játékos feladatokkal kipróbálták a gyerekek, hogy hogyan élhetnek ők, pl. szembekötéssel kellett írniuk, rajzolniuk. Nagyon élvezték a játékos tanulást, így jobban megmarad a tudatukban, mint egy felolvasott szöveg. Véleményem szerint fontos ekkora gyerekekkel is beszélni erről, mert érdeklődők, tanulékonyak és empatikusabbak. Köszönöm a lehetőséget, sokat tanultam belőle én is.

■ ZSIDÁKOVITS ZITA

fiókkönyvtáros,

Petőfi Sándor Emlékkönyvtár, Kaposvár

KALANDTÚRA A MESEERDŐBŐL A DIGITÁLIS RENGETEGBE

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár EFOP-3.2.2-16-2016-00208 projektazonosító számú, című pályázata, amely 2018. 07. 01-től 2019. 12. 31-ig tartott, sikerrel zárult.

Célunk volt, hogy a magunk eszközeivel segítsük a nevelési intézményeket

nulók és az óvodai nevelésben résztvevő gyermekek tudását és készségeit nem formális és informális tanulási eszközökkel.

A másfél éves projektet alapos előkészítés előzte meg, s az életkori sajátosságokat figyelembe véve szerveztük meg az összejöveteleket.

az iskolán kívüli foglalkozásokkal, amelyekbe bevonjuk a gyerekeket, az óvodásoktól egészen a középiskolás korosztályig. Elsődleges szempontunk volt, hogy erősítsük a nevelési-oktatási és a kulturális intézmények közötti partnerséget és fejlesszük a köznevelésben résztvevő ta-

A könyvtárunk 17 oktatási intézménnyel működött együtt, két óvodával, kilenc általános iskolával és hat középiskolával. A tanévhez igazított foglalkozásokon: kulturális órán, témahétben, olvasótáborban, vetélkedőkön, családi olvasóklubon és kiscsoportos fejlesztésen

vehettek részt a gyermekek. A pályázat különböző heti és havi rendszerességgel megtartott, tanítási órán kívüli alkalmakon a gyerekeknek érdekes, újszerű és változatos tanulási lehetőséget biztosított az elmúlt 3 félévben. Számunkra a legnagyobb kihívás volt, hogy a prog-

rammal elérjük a tiniket is, ugyanis az ő korosztályukban a legnagyobb a lemorzsolódás, míg kisiskolásként rendszeresen betérnek hozzánk, felsős korukra elmaradoznak. Ezért a pályázati pénzből kialakítottunk egy tinisarkot, s bízunk benne, hogy a gyermekek óvodás kortól a felnőtt korukig rendszeres könyvtárhasználók lesznek.

A projektben 1313 fő 7-24 éves kor közötti gyermek és fiatal felnőtt, valamint 48 fő óvodás vett részt. A résztvevőknek 32%-a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű volt.

A projekttel a könyvtár és a nevelési-oktatási intézmények hosszú távú együtt-

működése folytatódik, ami a könyvtári szolgáltatások gazdagodását és a résztvevő tanulók kompetenciafejlesztését segíti elő. A projektről bővebb információt a honlap – <http://www.mvkkvar.hu>- erre a célra kialakított aloldalán olvashatnak.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében, 29.991.317 Ft vissza nem térítendő támogatásból valósult meg.

Projektmenedzsment:

- **DR. NAGYNÉ NÉMETH ILONA**
szakmai vezető, TGYMVK
- **KULCSÁRNÉ G. IBOLYA**
projektmenedzser
- **PALKA ERZSÉBET**
pénzügyi vezető

AZ ÉN KÖNYVTÁRAM

EFOP-3.3.3- VEKOP-16- 2016-00001 azonosítószámú pályázat.

A „Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek” program könyvtári projektje „AZ ÉN KÖNYVTÁRAM” címen valósult meg, 2017. február 1. és 2020. január 31. között. A projektben a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, az OSZK Könyvtári Intézete, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum valamint a 19 megyei könyvtár vett részt, így a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár is.

„Az én könyvtáram” legfőbb feladata, hogy a közkönyvtárak segítsék, támogassák a közoktatást, erősítsék az együttműködésüket azáltal, hogy minél több óvadás, iskolás és fiatal számára programokat szerveznek a közkönyvtárban.

Ennek érdekében olyan könyvtári jó gyakorlatokat gyűjtöttek össze a projektben résztvevő szakemberek, melyek célja az olvasáskultúra fejlesztése, a digitális írástudás közvetítése, a könyvtárhasználat, az információkeresés és a szövegértés fejlesztése. Több száz jó gyakorlatból 90 könyvtári foglalkozás, vagyis mintaprogram kidolgozására és kipróbálására került sor országszerte. A kaposvári megyei könyvtár a kidolgozók és a kipróbálók

között is szerepelt. A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár könyvtárosa, Balogh Melinda fejlesztette ki a „Sherlock Holmes nyomában” című könyvtárhasználati vetélkedőt, mely bekerült a 90 mintaprogram közé. A programok közül a kaposvári könyvtár gyermekkönyvtárában „A könyv útja” című foglalkozást Hertelendy Helga keltette életre. Célja, hogy a 10-12 éves korosztály megismerje hogyan készül a könyv, milyen részei vannak annak, hogy jut el a könyvtárba és onnan az olvasóhoz. A program játékosan és interaktív módon ismerteti meg a gyerekekkel a könyvek és a könyvtár világát.

Ezek a mintaprogramok bárki számára, ingyenesen elérhetők és szabadon felhasználhatók. Nagy segítséget jelenthetnek könyvtárosoknak gyermekfoglalkozások kidolgozásánál, illetve pedagógusok is ötletet meríthetnek egy-egy mintaprogramból, hogy élvezetesebbé tegyék a tanórákat.

„Az én könyvtáram” pályázat a foglalkozások összegyűjtésén kívül, lehetőséget adott a könyvtárosok szakmai továbbképzésére is. A megyei könyvtárból öt kolléga végezte el a projekt képzéseit.

A program keretein belül számos szakmai találkozóra, előadásra is sor került, melyeken nem csak könyvtárosok, hanem pedagógusok is részt vehettek. A találko-

zók alkalmából lehetőség volt a tapasztalatcserére, meglévő kapcsolatok erősítésére és újak kialakítására. Fontos, hogy az iskolák és könyvtárak együtt tudjanak működni, a közös célok elérése érdekében, mint például a hátrányos helyzetűek bevonása, a végzettség nélküli korai iskolaelhagyók számának csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása.

A pályázat részeként módszertani kiadványok is megjelentek, négy kötet a négy fejlesztési iránynak megfelelően, valamint megjelentek mintaprogramokat bemutató kötetek, illetve egy pedagógusoknak szóló kiadvány, mely korcsoportonként mutatja be az olvasásfejlesztés lehetőségeit.

„Az én könyvtáram” projekt ugyan január 31-én véget ért, de a mintaprogramok alkalmazását továbbra is vállalta a legtöbb közkönyvtár, így a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár is.

■ MÜLLER NIKOLETTA

tájékoztató könyvtáros, TGYMVK

A BEZÁRÁS ELŐTTI IDŐSZAK

A járvány

HATÁSA AZ
OLVASÁSI
SZOKÁSOKRA

MUNKÁBAN A KÖNYVTÁR A PANDÉMIA IDEJÉN IS

■ VEIZER ANITA
hálózati munkatárs – TGYMKV

**MUNKÁBAN A
HÁLÓZATI OSZTÁLY
- A PANDÉMIA
IDEJÉN IS**

Az ellátórendszer katalógusában
10 kolléga
80.297 rekordot javított ki.

A Kaposvári körzet 72
települése számára
1186 darab könyvet rendeltünk.

A megye KSZR könyvtáraiba szánt
2982 darab új könyvet
3 munkatársunk dolgozta fel, vette
állományba.

Összeállítottuk a 2019-es **TEKE-t**, a
**Települések
Könyvtári Ellátásának** 2019-es
statistikáját.

Elkészítettük **Gölle és Somogyjád**
könyvtárainak leltárát,
a cédulakatalógusok aktualizálva lettek.

A megye KSZR könyvtárai számára
összeállítottuk a 2020. évi
eszköz- és bútorbeszerzéseket.

Végleges formát öltött a
2019-es **KSZR beszámoló**
és a 2020-as **KSZR munkaterv**.

Megírtuk és elpostáztuk a **beszámolókat**,
melyek a vidéki könyvtárakban 2019-ben
elvégzett munkákat mutatják be a
települések polgármesterei számára.

**OLVASÓSZOLGÁLATI
MUNKA A PANDÉMIA
ALATT**

46.850 oldalnyi
folyóirat lett
beszkennelve,
majd **18.740** kép lett
előkészítve a digitális
kereséshez.

11 kolléga **6.273** cikket
és **405** könyvanalitikát
tett elérhetővé,
illetve **3.789** rekordot
javított ki a központi
könyvtár
katalógusában.

A gyerekkönyvtáros
kollégánál
88 verseskötet
3.878 darab
verset
töltötte fel a leendő
gyermekvers
adatbázisba.

2.004 oldalnyi
régirőlomkutató
lett aktualizálva,
rendszerezve
és digitalizálva.

Elkészült a
könyvtár
folyóiratleltára,
1854-től számítva
706 féle folyóirat
érhető el könyvtárunkban.

Kollégánknak a Papp
Árpád halálának 10.
évfordulójára készülő
könyvhöz bibliográfiát
készített a
költő munkásságából.

A trianoni
békediktátum
aláírásának
100. évfordulójára
160 tételes virtuális
kiállítás készült.

A szecesszió világnapjára
a Szecessziós Magazin
online folyóirattal
együtt készítettünk
egy játékos
vetélkedőt.

MÁRC. 2.
(EGY
ÁTLAGOS
HÉTFO)

Kölesönzött
dokumentumok
száma: 451

Kölesönzések és
hosszabbítások
száma: 763

Kölesönzők
száma: 221

MÁRC. 16.
(ZÁRÁS
ELŐTTI
NAP)

Kölesönzött
dokumentumok
száma: 1037

Kölesönzések és
hosszabbítások
száma: 1467

Kölesönzők
száma: 368

**Feldolgozási munkák
- zárt ajtók mögött**

Rendelés
1.115 db
könyvet és DVD-t rendeltünk

Beleltározás
1.972 db könyvet
és **99** db DVD-t
leltároztunk be

Törlés
3.074 db könyvet
és folyóiratot
selejteztünk és töröltünk

Javítás
22.069 rekord került
javításra a központi könyvtár
katalógusában

Folyóiratok
153 folyóirat
1.078 száma érkezett meg

A trianoni békeszerződés és következményei a két világháború között című virtuális kiállítás

2020 kiemelt eseménye volt a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulójára való emlékezés. A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár tervében az állt, hogy áprilisban e sorsdöntő történelmi eseményt korabeli képes levelezőlapokból álló kiállítás és a témáról szóló kerekasztal-beszélgetés idézi fel. Március végén a koronavírus megjelenése keresztülhúzta számításainkat. A kialakult helyzet miatt a könyvtár bezárta ajtaját a látogatók előtt, a rendezvények is megszűntek. A könyvtárosok nagy része *home office*-ban dolgo-

zott. Ekkor már a Steiner Józsefné nagyatádi képeslapgyűjtő anyagából készült kiállítás készen állt, elő volt készítve tablókon.

Elhatároztam, hogy az anyagból az informatikus munkatársak segítségével készítünk egy olyan változatot, amely a könyvtár honlapján lesz olvasható, nézhető sokak számára. Egy hónapunk volt arra, hogy ez a cél megvalósuljon, és június 4-re, az évfordulóra elkészüljön a virtuális bemutató. A képeket és a szövegeket úgy kellett látványosan össze-

szerkeszteni, hogy az internetet használók számára informatív és esztétikus legyen. A 160 képeslapot Steiner Józsefné otthoni gépén pár nap alatt beszkenelte. Én a kiállítás szövegeit és a képeit rendeztem mappákba, és átadtam a szintén otthon dolgozó informatikusoknak: Egedi Lacinak és Varga Dávidnak. A munka legnehezebb része következett: ki kellett találni, hogyan jelenjen meg a honlapon a kiállítás. Az elképzeléseket messengeren és videós chatben egyeztet- tük. A szövegeket és képeket Laci és Dávid folyamatosan kezdte feltölteni az előze-

sen elfogadott fejezetek szerint, én velük párhuzamosan a javításokat végeztem. Megtapasztaltuk a munkában az egymás- rautaltság fontosságát: mindegyikünk új és új szempontot tett bele a megvalósítás- ba. Az elkészítés során gondoltunk arra is, hogy okostelefonon is elérhető legyen a kiállítás, ennek megfelelően rendeztük el az anyagot.

A képeslapok felidéztek a történelmi eseményeket, elcsatolt országrészeink értékeit, de megtalálhatók köztük a magyar tragédiára emlékeztető szobrok, emlékművek, országzászlók is. A kiállítás a könyvtár honlapján (<http://www.mvkk-var.hu/kiallitas/trianonkiallitas>) érhető el. Június végéig már több mint 700-an nézték meg a kiállítást.

■ H. MOLNÁR KATALIN
művészeti tájékoztató,
TGYMKV

Házhoz szállítás karantén idején is

A karanténhelyzetre tekintettel új szolgáltatást vezettünk be május 11-től a Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtárban, mivel olvasóinknak nagyon hiányzott, hogy nem tudnak könyvtárunkba személyesen bejönni. Ezért előre

egyeztetett időpontokban házhoz vitték kollégáink a könyveket. Fontos volt tudni, hogy ezt a szolgáltatásunk csak beiratkozott, aktív olvasójeggyel rendelkező, kaposvári olvasóknak szolgált. Célunk az volt, hogy az olvasási kedvet fenntartsuk.

Egy fiókkönyvtáros home office munkája

Úgy gondolom, hogy a kis könyvtárban dolgozó könyvtárosok munkája mindig is más érzések és kapcsolatok terén. Ugyanis mi minden korosztállyal szoros személyes kapcsolatban vagyunk. Ebből adódóan a legelső gondolatom is az volt a bezárás után, hogy mi lehet az olvasóimmal, az úgymond „második családommal”?! Ennek a gondolatnak a hatására rögtön fel is vettem a kapcsolatot interneten és telefonon keresztül azokkal, akikkel tudtam. Álmomban sem gondoltam, hogy ekkora örömet okozok ezzel az olvasóimnak. Záporoztak is folyamatosan a megkeresések, a különféle írások és érdeklődések. Ezen kívül több olyan online végezhető munkában is részt vettem, amivel a kollégáimnak tudtam segíteni. Ötletelni kezdtünk

a könyvtár folyóiratának megszerkesztéséről, melyhez örömmel csatlakoztam. Ezen kívül a fiókkönyvtár egyes munkafolyamatainak leírását is elkészítettem, ami a megyei könyvtár minősített könyvtári címének megszerzéséhez szükséges. Ezek mellett elvégeztem egy közösségfejlesztő tanfolyamot is, amit a helyzetre való tekintettel online valósítottak meg, és hasznos lesz a további munkám során. Munkaidőmbé belefért még a fiókkönyvtár weboldalának újratervezése is szöveg és képi világát illetően. Úgy gondolom, hogy sikerült hasznosan töltenem a „kényszer-szünet” idejét.

■ ZSIDÁKOVITS ZITA

fiókkönyvtáros – Petőfi Sándor Emlékkönyvtár

Karanténriport egy majdnem negyedikkessel és két majdnem ötödikkessel

Szia. Hogy hívnak és hányadikos vagy?

- Bogdán-Szerencsés Kingának hívnak, és ötödik osztályos leszek.
- Császár Csenge vagyok, és negyedik osztályos leszek.
- Fodor Mihály vagyok, és ötödik osztályos leszek.

Mit szeretnél a karanténban?

- Nem kellett korán kelni! Garfield életmódot folytattam: "eszem, alszom, eszem, alszom..."
- Nem kellett korán kelni! Sokat lehettem anyáékkal. Megtanultam pár dolgot a konyhában, sütöttünk, főztünk, kertészkedtünk. Sokat lehettem a kutyával, macskával.
- Azt, hogy gyorsan végezzem a feladatokkal, és utána azt csinálhattam, amit akarok.

Barátaiddal tartottad a kapcsolatot?

- Igen. Messengeren, viberen, telefonon. Lucával többször tudtam találkozni a karantén vége felé, mert ő itt lakik az utcában.
- Tartottam. Messengeren beszélgettünk, videóchateltünk. Aztán később találkoztunk is.
- Igen, Barnival. Ő a játszótéri barátom. Legszívesebben bunkert építünk (mióta lehet megint játszótérre járni).

Végül felsorolnád vagy megmutatnád, miket olvastál a két és fél hónap alatt?

- 1. Berg Judit: Rumini
- 2. Rowling: Harry Potter 3., 3. Csukás István: A téli tücsök meséi
- 1. Karl May: Winnetou 1–2.
- 2. Cooper: Nagy indiánkönyv
- 3. Thomas Mayne Reid: A fehér törzsfőnök
- 4. F. Gerstacker: Aranyláz Kaliforniában
- 5. Francisco Marins: Aranybányák titka ... és még sok más érdekes regényt olvastam

És mit nem annyira?

- Nem találkozhattunk senkivel. Hiányoztak a barátaim.
- Állandóan küldték a sok tananyagot.
- Nagyon sok beküldendő.

Mesélj arról, hogy zajlott egy napod a karanténban. Mivel foglaltad le magad?

- Reggeli után tanultam. Majd, ha mindennel végeztem, akkor játszottam a kutyámmal, macskámmal, vagy társasoztunk anyukámmal, apukámmal, mesét néztem, filmet néztem, trambulinoztam, játszottam az udvaron, rajzoltam, bicikliztunk, sétáltunk.
- Felkelés és reggeli után nekiálltam tanulni. 1-1 tanóra után pihenésképpen kimentem az udvarra, aztán matekot gyakoroltam. Utána filmet néztem, sportoltam (bicikli), vagy a barátnőmekkel (Fruzi) elmentem a telkükre.
- Mivel nem kellett korán kelni, sokat aludtam. Reggeli után megnéztem, milyen feladatokat küldtek az iskolából, azokkal foglalkoztam. Ebéd után játszottam a kistesómmal, Petikével. Majd legóztam, olvastam. Gyakran elmentünk a családdal a természetbe, olyan helyekre, ahol másokkal nem találkoztunk.

Utolsó kérdés: melyik tetszett legjobban, kiknek ajánlanád?

- A Rumini tetszett nagyon, mert izgalmas volt. A többi részét is elolvasom majd. Talán a nyáron.
- Az "Aranybányák titka" tetszett legjobban, 10 év felett mindenkinek ajánlom.
- A Harry Potter nagyon tetszik, tervezem, hogy az összes részt elolvasom. 9 éven felülieknek ajánlom.

Jodi Picoult: Sorsfordítók

„Igazság” - fekete vagy fehér? Nem, soha nem az a valós életben!
„Szerelem” – ami minden köteléknél erősebb egy fiú és egy lány között!

Igen Emily és Chris születésük pillanatától egyek voltak 18 éven át. Igazi lélektársak, akiknek a családjuk is barátságban, szeretetben, békében éltek a két egymás melletti családházban. Miért halt meg egy gyönyörű lány?! Valami történt, és Emily már nem akart tovább élni. Természetesen a kitűnő tanuló, sportoló, festő fiatalok élete ezzel megbicsaklik, de senki nem tudja az igazságot csak ők ketten, a „lélektársak”. Nem könnyed olvasmányra kell számítani, de ha elkezded, nem tudod letenni!!

■ KÖNYVAJÁNLÓ ÁGNES NEVŰ OLVASÓNKTÓL

Eva Woods: Hogyan legyünk boldogok?

Egy olyan könyvet ajánlok az olvasók figyelmébe, ami egyszerre nevetett és ríkat meg.

Az emberi érzések és érzelmek igen széles skálája mutatkozik meg a történetben megjelenítve jót és rosszat egyaránt.

A történet két teljesen ellentétes nő véletlen találkozásáról és a közöttük lassan kialakuló őszinte barátság bemutatásáról szól. Polly és Annie története megmutatja, hogy mennyi változással jár az életünk minden területe, legyen az munka, család, betegség, gyász vagy éppen a megbocsátás, netalántán egy új szerelem, ha valaki egy kicsit „beleszól”. Szerethető, szimpatikus és valóságos karakterek jelennek meg a többi szereplő személyében is, akár barát, szülő, ellenség vagy éppen egy „Haver”-ka. A történet saját címmel ellátott fejezetekre osztása nagyon jó, mert ezzel egyediséget ad a könyvnek, sejteti az olvasóval, hogy miről fog szólni, és emellett könnyen olvashatóvá is teszi. Ilyenekkel találkozhat mint például: „Alakulj át!”, „Önkénteskedj!”, „Menj ki a szabadba”, „Mondd el az igazat!”.

Én olyannyira bele tudtam képzelni magamat az adott szituációba, hogy nem bírtam letenni a könyvet, csak olvastam és olvastam....míg vége lett.

Érdekes látni, hogy mennyire tudják formálni egymást az emberek még akkor is, ha teljesen ellene vagyunk a változásnak. Mindenkinél lehet az életben egy „kártvája” a dolgokra csak tudni kell jól felhasználni.

■ ZSIDÁKOVITS ZITA

fiókkönyvtáros – Petőfi Sándor Emlékkönyvtár

Bosnyák Viktória: Tündérboszorkány

Bosnyák Viktória: Tündérboszorkány c. könyve az olvasásról szól. A diákoknak íródott humoros, egyedi stílusával magával ragadja a kisebb gyerekeket és a felnőtteket is.

A főszereplőt, Jóhegyi Lacit szeptember 1-jén a tanévnyitó napján ismerjük meg. Laci nem hétköznapi fiú, hiszen nem érdekli a foci és a számítógépes játékok, viszont nagyon szeret olvasni. Már első osztályba is úgy kerül, hogy folyékonyan olvas. A gondolatai mindig a félbehagyott könyvek körül forognak. Ha nagymamája arra figyelmeztet, hogy napsütésre lenne szüksége, akkor előveszi az Arany János kötetet és felolvassa:

”Ég a nap melegtől a kopár szik sarja,
tikkadt szöcskenyájak legelésznek rajta.”

Laci tehát nem átlagos gyerek. Az iskolában az első napját is a könyvtárban kezdi, hogy valami „tűrhető könyvet” találjon.

„Nos, a tűrhető könyv olyan puha borítású könyv, ami keskenyebb Laci sovány derekánál, így be tudja tűrni nadrágjába hátul a pólója alá, s az övét meghúzva biztonságosan közlekedhet vele. Ez olyankor hasznos, amikor nem szabad, hogy olvasnivaló legyen nála, mint például a tanévnyitón”.

Majd megismerjük Morcz Arankát, a csúf és undok könyvtáros nénit, akit sokan igazi boszorkánynak tartanak. Laci elcsodálkozik a morcos könyvtáros néni láttán, hiszen az általa ismert könyvtárosok kedvesek és segítőkészek. Később kiderül, hogy Morcz Aranka egy tündér, akinek olvasásra kell ösztönöznie a gyerekeket. A Tündéri Könyvtári-szabályzat 4. pontjában ugyanis ez áll:

„amennyiben a könyvtáros tündér egy éven keresztül nem tud 1, azaz egy tanulónál többet rávenni az olvasásra, kinevezése lejár, köteles nyugdíjba vonulni, és továbbiakban eredeti szép, fiatal tündér alakjában tölteni nyugdíjas éveit a Könyvtáros Tündérek Tündérországi Nyugdíjas otthonában.”

Morcz Aranka feladata tehát, hogy a gyerekekkel megszerettesse az olvasást, ami azonban korántsem egyszerű feladat, és mások segítségére is szüksége van ehhez. Morcz Aranka azonban egy nagyon szerencsés könyvtáros néni, hiszen nem más, mint az olvasni szerető kisgyerek, Laci lesz a legfőbb segítőtje, na meg egy kis csoda: a fantázia csodája.

Elolvasása után megnyugodva és azzal a jóleső tudattal tettem le a könyvet, hogy a könyvtáros még ma is olvasásra tudja bírni a gyerekeket egy kis csoda segítségével.

■ BISZVURMNÉ MÓZS ÉVA

gyerekkönyvtáros – TGYMVK

Csernobil – sorozat, dráma

1986. április 26-án az Ukrajnában működő csernobili atomerőművet óriási robbanás rázza meg. A radioaktív felhő beborította Kelet-és Közép Európát, egyes nyugat-európai országokat és Skandináviát. A sorozatban bemutatják a tragédia részleteit.

Joker – film, dráma, thriller

Az 1980-as években játszódó történetben megismerhetjük Arthur Flake kiközösített, sikertelen stand-up humoristát. Akinek az élete káoszba merül, és olyannyira megváltozik, hogy belőle lesz Gotham City leghíresebb, legőrültebb sorozatgyilkosa: Joker.

Hotel Transylvania 3. – film, animációs

Mavis egy családi kirándulással lepi meg édesapját, Drakulát, amelyre a haverok is elkísérik őket. Mavis úgy érzi, távol kell tartania apját a hajó kapitányától, Erickától. A lány, mint később kiderül, Abraham Van Helsingnek, vagyis Drakula vámpírvadász ősellenségének a leszármazottja.

Jetikölyök – film, animációs

A Sanghajból a lélegzetelállító Himalája havas csúcsaihoz vezető 3000 mérföldes utazás során egy kis csapat találkozik a fiatal Everesttel, aki egy jeti. A társaság elhatározza, hogy visszajuttatják a varázslatos teremtményt a családjához a hegyre, amiről a nevét kapta.

■ HORVÁTH ROLAND

médiatáros – TGYMVK

GYEREKSZÁJ

Gyerekkönyvtárunkban minden bejelentkezett óvoda és iskolás csoportnak havonta egyszer tartunk könyvtári foglalkozást. A foglalkozás előre megbeszélt időpontban és témában történik. Vicces jelenetek és mondatok is elhangzanak. Ezekből idéznék.

Mikulásos verset olvasok fel a gyerekeknek Mikulás nap alkalmából. A vers utolsó sora így hangzik:

„És elsuhant nesztelen.”

– Az én számból azonban az jön ki, hogy: „És elsuhant meztelen”

Az óvónénik úgy nevetnek, majd leestek a székről, mondván elképzelték a Mikulást.

Középiskolás tanuló keres egy könyvet:

– Úgy végződik a címe, hogy uff, uff. – mondja. Először azt hittem, talán valamelyik indiános könyvre gondol, de aztán kiderült, hogy Molière Tartuffe-jét kereste.

■ BISZVURMNÉ MÓZS ÉVA
gyerekkönyvtáros – TGYMVK

Ki volt az a bibliai személy, aki a bárkáján párosával szállította az állatokat az özönvíz idején?
No..no..

Hogy hívják azt a bábút, amit farsang végén elégetnek elbúcsúztatva ezzel a telet?

Nózes!

Pisze bábu.*

Régebben, amikor az Agóra épült, két nagycsoportos óvoda állt az ablakban és nézte az építkezést.

*Kisze bábu

Én hercegnő vagyok és az lesz az én palotám.

Az nem a te palotád lesz, de te palota nélkül is hercegnő vagy.

Miért tartunk nyulat?

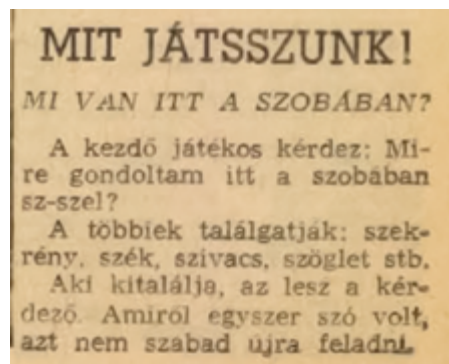
Mert a nyúlláb szerencsét hoz!

MÚLT-IDÉZŐ

Ami régen egy sima játéköltet volt, az ma karanténjáték.

Somogyi Néplap, 1960.

Kellner Bernátról és a Kellner Bernát Alapítványról

Az alapítványt a névadó özvegye, Kellner Bernátné alapította 2015-ben, hogy – ahogyan az alapító okirat írja – a könyvtárosi hivatás kiváló gyakorlóí javára erkölcsi és anyagi megbecsülést, támogatás nyújtson, emléket állítva Kellner Bernát néhai könyvtárigazgatónak.

A bibliotéka egykori vezetője munkásságával kiérdemelte, hogy az utókor évről-évre megemlékezzen róla.

Kellner Bernát Béla – aki hivatalos esetben első, míg a hétköznapiakban második keresztnévét használta – 1908-ban született Szombathelyen. Csupán a tanítói diplomája kézhezvétele után, 1928-ban került Kaposvárra, de rövid idő múlva már somogyinak vallotta magát. A megye könyvtárügyéért tett erőfeszítéseit látva, nincs is okunk kételkedni „somogyiságában”.

Dr. Kerekes András, az akkori Körzeti Könyvtár igazgatója figyelt fel később a tehetséges tanítóra, aki akkor már a Nemzeti Bank fiókjában dolgozott. Így emlékezett vissza később erre az időre: „Kellner Bélát én hoztam a könyvtárügybe. (...) Ő aztán igen nagy lelkesedéssel vetette be magát a munkába. Nagyon hamar elsajátította a munka csinját-bínját.”

Kellner Bernát 1955-ben végezte el az Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskola könyvtár szakát, méghozzá kitűnő eredménnyel. Ekkor már az 1950-ben alapult megyei könyvtár igazgatóhelyettese volt, melynek 1957-től elismert igazgatója lett.

A könyvtárügyben megtalálta azt a hivatást, amelyben igazán ki tudott teljesedni. A Népművelés című folyóirat 1962-ben másfél oldalas portrét közölt Kellnerről. A szerző a cikk elején így írt

az igazgatóról: „ha valakit helyére tesz az élet, azt csinálja, amire alkatilag a legalkalmasabb, ami érdeklí-izgatja, s amihez a megfelelő képzettséggel is rendelkezik. Kellner Bernát ezek közé a nagyon szerencsés emberek közé tartozik. (...) Amikor beszél, eltűnik körülünk a könyvtár négy fala, s az egész megye művelődési képe kezd kibontakozni.”

A nevét viselő alapítvány kuratóriuma minden évben közlést teszi felhívását, melyben arra kérnek mindenkit, hogy rövid ajánlással jelöljék „Az év könyvtárosa – Kellner Bernát díj”-ra azokat a könyvtárosokat, akik kimagasó színvonalú munkájukkal sokat tettek a könyvtárügyért Somogy

megyében. Az elmúlt 5 évben a legkülönbébb területen dolgozó kollégák kapták meg a díjat. Volt köztük a könyvtárosképzésben tevékenykedő, a megye aprófalvaiban serénykedő és a régi, levéltári anyagok közt elmélyülten kutató személy is. Ahogy egyik évben, Kellner Bernát lányának, Illy Juditnak megjegyeztem; azért hálás feladat az édesapja munkájáról megemlékezni a díjazottak köszöntése előtt, mert nincs olyan területe a szakmának, amit ne lehetne Kellner Bernát hagyatékához kapcsolni.

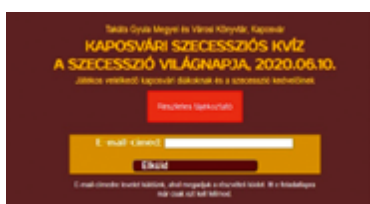
2020-ban sajnos – ahogy sok minden mást is – a koronavírus a Kellner Bernát Díj átadását is megnehezítette, ezért lapzártakor még nem került kihirdetésre az idei díjazott. Bízom benne, hogy a következő számban már az ő életútját és munkásságát is megismerhetik az olvasók.

■ HORVÁTH PÉTER,
a Kellner Bernát Alapítvány
kuratóriumának elnöke

Kaposvári szecessziós kvíz

A Szecessziós Magazin című internetes folyóirat szerkesztőinek ötlete alapján a szecessziós világnapról minden évben sok helyen megemlékeznek a világon a június 10-éhez legközelebbi hétvégén.

A Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár 2013-tól – a nap megalapításától – kapcsolódik a rendezvényhez sétákkal, kiállításokkal, publikációval, játékokkal. A könyvtárban a koronavírus megjelenése miatt a rendezvények szüneteltek, ezért a szecesszió világnapja alkalmából az interneten elérhető játékos vetélkedőt állítottam össze a Szecessziós Magazin online folyóirat szerkesztőjével diákoknak és a szecesszió rajongóinak. A könyvtár honlapján és Facebook-oldalán elérhető játék Kaposvár szecessziós épületeit, azok tervezőit és a város egyéb szecessziós értékeit népszerűsítette. Az egész országból érkeztek a kvízre megfejtések, a hibátlan megoldásokat beküldők között ajándékkönyvet sorsoltunk ki. A szerencsés nyertesek:

Szabados Ildikó (Budapest), Laufer Anna (Balatonföldvár), Németh Jánosné (Keszthely).

■ H. MOLNÁR KATALIN
művészeti tájékoztató, TGYMVK

ADVENT 2020

Az advent idén november 29-én kezdődik. Ahogy telnek a hetek, egyre komorabbá válik az idő. Növekszik a sötétség egészen december 21-ig, amikor a leghosszabb az éjszaka, majd kezd gyarapodni a fény, hosszabbodnak a nappalok. A karácsony közeledtével egészen más állapotba kerülünk a sok tennivaló miatt, egyfajta felfokozott izgalommal éljük át a napokat. A készüllet ideje ez, a levegő tele van várakozással. Az ajándékkészítés, sütés-főzés lázában valami „nagyszerű” készülődik. Kosztolányi az ünnepvárásról így írt: „*Járok a karácsonyi világban, és úgy érzem, minden léptemmel tisztább és igazabb leszek. Valami csendesség van ma a világban, kenetteljes, mély komolyság és bibliai egyszerűség, s láthatom azt, amit köznapokon oly sokszor keresek és sohasem találok: az életet...*”

Ady Endrének is több költeménye kötődik az ünnepváráshoz.

Ady Endre:

ÓHAJTOZOM A MAGASSÁGBA (Virágos karácsonyi ének)

*Követelem a bódító álmot,
Karácsonyt, Krisztus-javat,
Amivel csak hitegettek,
Amit csak hinni szabad,
Csúfság helyett a Magasságot.
Lábainknak eligazítását
Kérem én szerelmesen,
Karácsony jöjjön, Karácsony
És száz jézusi seben
Nyiladozzék ékes bokréta.*

Az ünnepnek különös jelentősége van a szokásrendszerben, a néphagyományban. Kiemel a hétköznapi szürkeségből. Márai Sándor írja: „*Ha az ünnep elérkezik életedben, akkor ünnepelj egészen. (...) Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írkák piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözés. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás.*”

Régebbi időkben az advent kezdetét éjféli harangszóval jelezték. A hajnali misék jó alkalmat adnak arra ma is, hogy meghitt hangulatában lelkileg is készüljünk az ünnepekre. Fekete István: *Régi karácsonyok* kötetében a *Roráté* című novella ezt adja vissza felejthetetlenül...

A szabad együttlétbe, a vásárlás örömébe beleszólt az idén a koronavírus, halványan átírta e szép készületi időszak felszabadultságát. Fokozott figyelmet kért önmagunk és egymás iránt. Ahogy tanultuk ezt, közben ajándékká tudott válni a szó, a segítség, a közös munka. A 21. század embere keresi, áhítja a harmóniát, a békét,

Fábián Zita rajza

a biztonságot. A magyar és a világirodalom művei gazdag tárházát kínálják a lelki töltekezésnek. A hétköznapi történeteken keresztül ráismerünk a mindennapi valóság apró kincseire, amikor a jó cselekedeteikkel, önzetlenséggel, odafordulással igazi ajándékot adhatunk szeretteinknek. O. Henry leghíresebb elbeszélése, a *Háromkirályok ajándéka* című is erről szól.

Gárdonyi Géza *Evangéliumi álmok* című karácsonyt megidéző kötetéről írja Keller Péter, az író dédunokája: „*Ádventi vásárnapokon barátainkkal együtt készülünk az ünnepre, s gyertyagyújtáskor ma is dédapám e történeteiből, elbeszéléseiből elmélkedünk gyerekekkel, felnőttekkel.*”

A gyerekek áhítatos várakozásukkal megtanítanak a csodavárás szépségére, amit mi felnőttek már régen elfelejtettünk. Rákényszerítenek, hogy a pillanatban éljünk, észrevegyük örömeit. Ágh István: *Karácsonyom kihűlt tanyája* c. írása felidézi gyermekkorunk elfeledett emlékeit, s ekkor szinte megáll az idő, újra gyerekké válunk.

Mitől lesz egy novella karácsonyi? – kérdezi Vámos Miklós egy kötetében. Választ is talál rá: „*Attól karácsonyi a novella, hogy esik benne a hó.*” Ha rátalálunk, karácsonyi várakozásunk megtelik fénnel és örömmel...

Az ádventi és karácsonyi tárlókat a könyvtár első emeleti folyosóján már sok-sok éve készítem. A téma irodalmához kapcsolódóan regényeket, verseket, elbeszélésköteteket, zenéi anyagokat, művészeti alkotásokat válogatok. A célom az vele, hogy egy kis megállásra késztessem az arra járó olvasót. Ha rápillant a kiállítási anyagra, akkor villanjon fel előtte a gondolat: lelkileg is fontos az ünnepre hangolódni! Talán ha ezt a felismerést megkapta, akkor hazavisz egy könyvet is! Biztos vagyok benne, hogy ajándékot kap az olvasással. Gazdagabb lesz az ünnepe!

■ H. MOLNÁR KATALIN

művészeti tájékoztató – TGYMVK

KARÁCSONY ÜNNEPÉRE.

Karácsony-napján.

Fehér lepel simul a földhöz,
A béke képe, zászlaja . . .
Ki a világnak üdvösséget
Szerzett, a földre szálla ma.
A búval félre! . . . Szívünk legyen
Öröm-, békével ma tele,
Hogy a ki egykor e napon jött,
Ma is leszállhasson bele!

Sötét homály borul a földre;
Sűrűn hull bár a hópehely:
Vidám derű legyen szívünkben,
Örömtől verjen a kebel.
A bánat most el, messze szálljon,
Kedvünk legyen határtalan . . .
Vidám öröm illik ma hozzánk,
Midőn karácsony-napja van!

Illyen hideg lehetett épen
Akkor, midőn ő született:
De hisz' habár meleg szobát nem,
Meleg sziveket lelhetett.
Millyet, ha most közénk leszállna,
Tudom keresne hasztalan . . .
De el veletek gyászos eszmék —
Hisz' ma karácsony-napja van!

Legyen vidám a nap, a mellyen
Az árva atyját fölélé;
S szemét a szegény, bizalommal
Emelheti az ég felé
Ahhoz, kinek anyia sem volt,
Hova lehajtsa szent fejét;
Ahhoz, ki a szegényt kereste
És nem a dúsak lakhelyét!

Ti is, kiknek szíven titkolt láng
Olthatlan ég, ti szenvedők:
Hagyjátok a bűt és helyette
Inkább buzgón kérjétek őt.
Kérjétek e napon, a mellyen
Mennyéből a földre lejött,
Hogy szenvedvén példát mutasson,
Halandó testbe öltözött.

Szívünkbe félre hát a búval!
Örömmel legyen ma ott.
Hisz' a ki a fájdalmat méri,
Mellé erőt is ő adott,
S ki egykor édes nemzetéért
Özönrel önté könyeit:
Mig zászlaját kezünkbe' tartjuk
El rólunk sem feledkezik!

JÁNOSI GUSZTÁV.

Vas. Ujs. 52. sz.

Vasárnapi Újság, 6. évf. 52. sz. (1859. december 25.) p. 621

Boldog, békés ünnekepet kívánunk mindenkinek!

ZÁRSZÓ

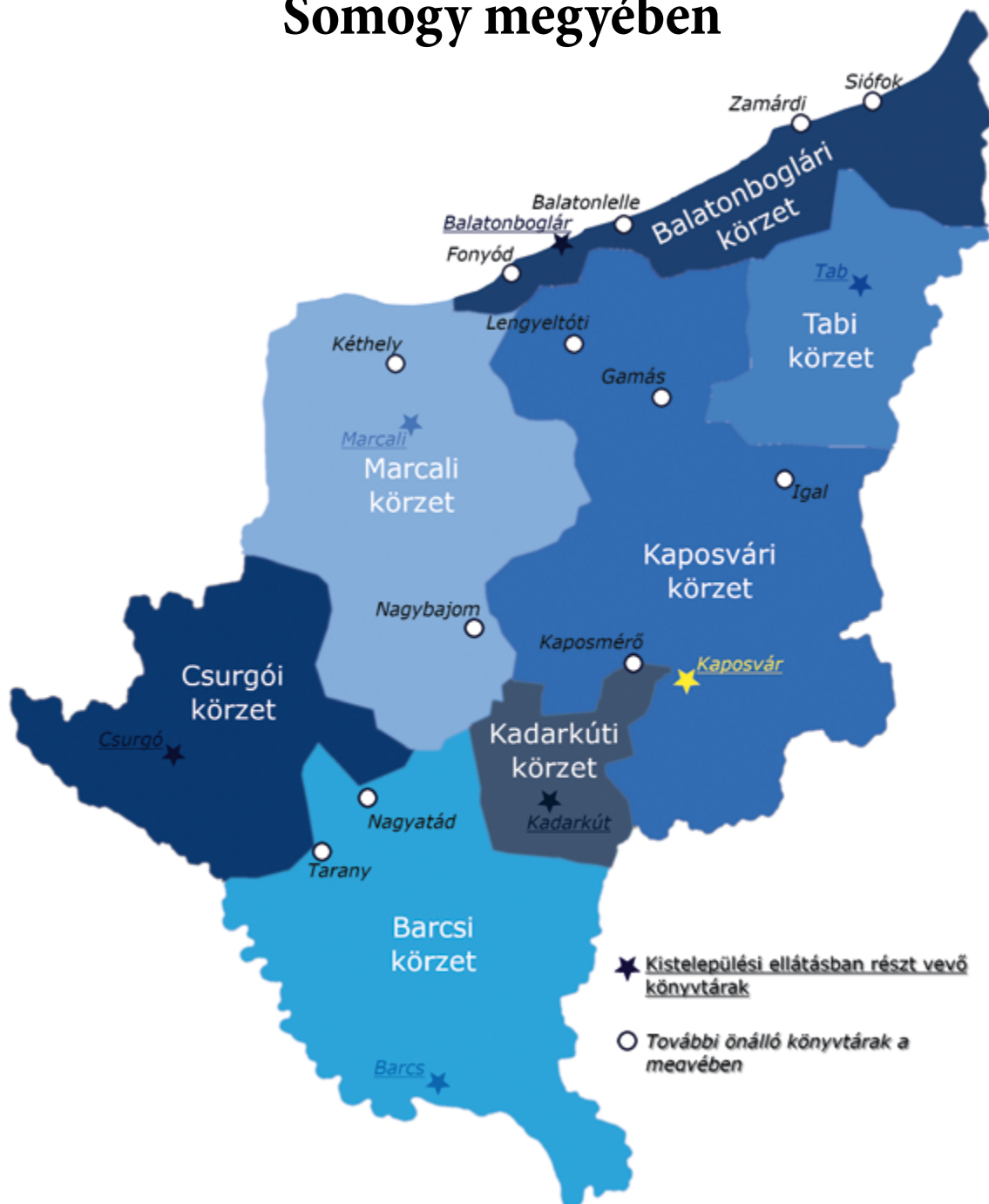
Köszönjük a barcsi, zákányfalui, kiskorpádi, marcali könyvtár, vala-

mint a TGYMVK munkatársainak a beküldött anyagokat, amiből ezt a számunkat összeválogattuk. A többi cikk a következő számokban jelenik meg. Továbbra is számítunk rátok, és

folyamatosan várjuk a következő fél év érdekességeiről, programjairól, történéseiről írásaitokat, beszámolóitokat, valamint javaslataitokat.

Tavasszal jelentkezünk legközelebb.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) Somogy megyében

A 227 ellátott kistélepülés listáját megtekintheti a
www.somogykszr.hu
weboldalon